

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER.
 ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET NEDERLANDSCH ECONOMISCH INSTITUUT

18^e JAARGANG

WOENSDAG 1 FEBRUARI 1933

No. 892

NEDERLANDSCH ECONOMISCH INSTITUUT.

Curatoren: Mr. G. Vissering, Voorzitter; Ir. A. Plate, Onder-Voorzitter; C. H. van der Leeuw, Penningmeester; Mr. W. M. van Lanschot; Mr. L. J. A. Trip; E. D. van Walree.
 Directeuren: Prof. Mr. F. de Vries; Prof. Dr. N. J. Polak; Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart, Directeur-Secretaris.

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.
 Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 Redacteur-Secretaris: Dr. H. M. H. A. van der Valk.
 Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
 Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar N.V., Uitgevers, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No. 145192.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Economisch-Statistisch Kwartaalbericht 75 cents. Leden en donateurs ontvangen het weekblad en het Kwartaalbericht gratis en een reductie op de verdere publicaties.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

31 JANUARI 1933.

De noteringen op de geldmarkt waren deze week weder: prolongatierente 1 pCt., particulier disconto $\frac{1}{4}$ pCt., callgeld $\frac{1}{4}$ pCt.

* *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank blijkt de post binnenlandsche wissels te zijn afgenomen met f 225.000; de beleeningen vermeerderden daarentegen met f 2,6 miljoen. De post papier op het buitenland bleef ongewijzigd.

De goudvoorraad vertoont een daling van ruim f 5 miljoen; de voorraad zilver is met ruim f 324.000 gestegen.

Onder de passiva der Bank nam, blijkbaar in verband met den ultimo, de biljettencirculatie toe met f 21,4 miljoen. De saldi in rekening-courant daalden met bijna f 24 miljoen; het tegoed van 's Rijks schatkist liep met f 6,7 miljoen terug en het saldo van anderen met f 17,3 miljoen. Het beschikbaar metaal-saldo bedraagt f 3,7 miljoen minder dan de vorige week; het dekkingspercentage is onveranderd op ongeveer 83 pCt. blijven staan.

* *

Deze week waren er op de wisselmarkt weder beduidende omzettingen te noteren. Het Pond Sterling kon aanzienlijk verbeteren en kwam van 8.36 $\frac{1}{4}$ op 8.847, slot 8.44 $\frac{1}{2}$. De Dollar veranderde hier niet veel, doch was eerder wat aangeboden: 2.4872—2.4880—2.4868. In Londen schommelde de Dollarnotering

nogal: 3.36 $\frac{1}{4}$ —3.40 $\frac{1}{4}$ —3.38 $\frac{1}{4}$ —3.39 $\frac{1}{4}$, op welk punt men de laatste dagen den koers weder schijnt vast te houden. In het begin der week viel in de Markennoteering niet veel beweging te bespeuren: ca. 59.18. Toen echter gisteren het nieuwe kabinet bekend werd, is velen de angst om het hart geslagen en werken Marken allerwege aangeboden. De koers liep tot onder de 58.90 terug; een reactie tot 59.06 volgde. Fransche Francs liepen van 9.72 op 9.71 $\frac{1}{2}$ terug. Gezocht waren Belga's, die van 34.52 op 34.59 kwamen. Zwitsersche Francs 48.07—48.20—48.12. Lires iets lager 12.72. Peseta's weder rond de 20.40. De verbetering van den Deenschen Kroon is niet van langen duur geweest. Nadat men er aanvankelijk in geslaagd was den Pondenkoers in Kopenhagen op 19.87 $\frac{1}{2}$ terug te brengen, is er gisteren zulk een vraag naar deviezen ontstaan, dat men de notering niet meer in de hand heeft kunnen houden; tenslotte werd er meer dan 21.50 geboden. Hier te lande is de Deensche Kroon dan ook hard achteruitgelopen: 42.——38.80, alleen verkoopers. Noorsche Kronen 42.90—43.25. Zweedsche Kronen 45.60—45.75. Finsche Marken 3.73 $\frac{1}{2}$. Canadeesche Dollars lager: 2.12. Zuid-Afrikaansche Ponden 8.40—8.50.

Termijnponden waren eerder wat lager; op één- en drie-maanden doen zij $\frac{7}{16}$ resp. $\frac{15}{16}$ c. onder contant. Ook termijn-Dollars lagen aangeboden: 45 en 1.10 punten disagio.

Gouden baren werden op ongeveer f 1.649,— verhandeld. Eagles 2.48 $\frac{7}{8}$; Sovereigns gezocht 12.10 $\frac{1}{2}$.

LONDEN, 30 JANUARI 1933.

Geld bleef de geheele vorige week beslist gemakkelijk, zoodat het namiddaggeld geen betere prijzen dan $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ pCt. kon bedingen. Het einde der maand zal wel geen extra-vraag van eenige beteekenis met zich brengen.

Disconto bleef op hetzelfde niveau bij onbeduidende omzettingen. De markt had slechts weinig voldriemaands papier op te nemen, zoodat verkoopen eveneens gering waren en zich tot kort papier beperkten. De notering voor bankaccepten was $\frac{3}{4}$ — $\frac{13}{16}$ pCt. en voor schatkistpromessen $\frac{11}{16}$ pCt.

De Bank van Engeland kocht ruim £3 miljoen goud, vermoedelijk van het Equalisatie Fonds, hetwelk tegen haar Dollaraankopen goud had teruggenomen, dat hier nog van de Federal Reserve Banken onverschept in voorraad was. Door dezen aankoop en een verdere inkrimping in de biljettencirculatie steeg het percentage van de „Reserve” der Bank met ruim 4 pCt.

In den aanvang der week brachten de budgetbesprekingen in Parijs en New-York belangrijke Sterlingaankopen teweeg, zoodat Sterling tegenover de goudvaluta's belangrijk steeg. Later zakte de koers weder iets in en sloot Zaterdag op 3.38 $\frac{1}{4}$ voor Dollars en 8.42—8.43 voor Guldens.

HOE KAN DE JAVA SUIKERINDUSTRIE ZICHZELF HELPEN OF GEHOLPEN WORDEN?

Wij hebben in ons vorig artikel¹⁾ uiteengezet, dat de Nivas de suikerindustrie op Java niet geholpen heeft en niet helpen kan. Sommigen hebben betoogd, dat de situatie hopeloos is, dat een belangrijk deel der bestaande fabrieken geliquideerd dient te worden met alle daaraan verbonden gevolgen van kapitaalverlies en vermindering van arbeidsgelegenheid, ook in die bedrijven, die van de suikerindustrie afhankelijk zijn. Het is inderdaad mogelijk, dat het daartoe komt; de pessimisten hebben tot nu toe steeds gelijk gehad, en iedere optimistische verwachting is in den loop van deze crisis onjuist gebleken. Beteekent dit evenwel, dat men werkeloos moet toezien, hoe een prachtig opgebouwde en tot goedkope productie in staat zijnde industrie ten onder gaat? Wij meenen van niet. Er dient gezocht te worden naar effectieve maatregelen om dit lot te ontgaan. Vast staat, dat de Nivas geen dergelijke maatregel is, dat zij een voortzetting is van de politiek van wachten op het wonder, welke politiek ook onder de Visp heeft gefaald, omdat het wonder niet komt, maar de ontwikkeling der maatschappij gedreven wordt door de logica der krachten, die daarin zijn opgewekt. Het mag dan een grove fout geweest zijn de krachten van protectionisme en autarkie in het leven te roepen, wij willen dat niet ontkennen, maar die krachten zijn er nu eenmaal en worden door verzuchtingen niet uit de wereld geholpen. Men dient terdege rekening te houden met de door die krachten gewijzigde omstandigheden en zich af te vragen, op welke wijze het voortbestaan der suikerindustrie op Java verzekerd kan worden, ondanks alle ongunstige factoren, die haar bestaan bedreigen en in de naaste toekomst dit zullen blijven doen.

Het is mogelijk, dat men aan dien ondergang niet ontkomt op de wijze, die wij hier zullen uiteenzetten, maar desondanks is het onverantwoord, wanneer men niet het uiterste probeert om deze werkelijk nationale ramp, zoowel voor Indië als voor Nederland, af te wenden.

* * *

Wat den quantitatieven afzet van Java-suiker betreft, hebben wij gezien, dat deze gedaald is, maar dat toch, ondanks de fel woedende crisis, nog belangrijke hoeveelheden worden verkocht. Het meest heeft de afzet geleden in de z.g. natuurlijke afzetgebieden, China en Britsch-Indië. Er dient dus onderzocht te worden, of gedeeltelijke terugwinning van het verloren terrein in die landen niet bereikbaar is. De Indische regering laat zich daaromtrent pessimistisch uit, en verklaart, dat aan dezen teruggang van den export niets te doen is.

Ongetwijfeld is dit het geval, wanneer men den suikerverkoop blijft voortzetten volgens de tot nu toe gevolgde methode, waarbij verkocht wordt aan makelaars, die weer doorverkoopen aan importeurs in andere landen, deze weer aan grossiers, en zoo verder. Gaat men het aantal tusschenschakels na tusschen de suikerfabrieken en den consument, dan komt men terstond tot de overtuiging, dat al deze groepen den prijs van het product sterk moeten verhoogen, alvorens het den verbruiker bereikt.

Dit schijnt de Indische regering normaal te vinden. Want zij laat zich scherp afkeurend uit over de fabrieken, die blijkbaar een andere verkoopsmethode volgen en daarmee meer succes bereiken. In de Memorie van Toelichting op de Indische suikerordonnantie komt o.m. de volgende passage voor:

„Een . . . schier even funeste mogelijkheid is, dat een of meer verenigingen er, dank zij hun relaties, in slagen suiker te plaatsen voor en ten koste van de anderen.”

Het is deze enormiteit, die ons tot de conclusie heeft gebracht, dat van een Nivas, met dergelijke in-

¹⁾ Zie Economisch-Statistische Berichten van 25 Jan. jl.

INHOUD:

Blz.

HOE KAN DE JAVA-SUIKERINDUSTRIE ZICHZELF HELPEN OF GEHOLPEN WORDEN? door <i>Ir. A. Baars</i>	76
Reorganisatie van de effectenbeurs door <i>C. A. Klaasse</i>	77
De ontwikkeling van de Deutsche handelspolitiek in het jaar 1932 door <i>Mr. A. E. von Saher</i>	79
De daling van het Pond Sterling en het stabiele Engelse prijsniveau door <i>G. de Bruyn</i>	83
Verlag van de Commissie inzake wettelijke regeling van de afbetalingsovereenkomst door <i>Mr. J. L. Bakhuysen</i> <i>Schuld</i> met Naschrift door <i>Dr. G. van Genechten</i>	84
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De buitenlandse handel van Duitschland in 1932 door <i>Dr. H. C. Strohmayer</i>	85
AANTBEKENINGEN:	
Resultaat van de rondvraag van de Internationale Vereeniging voor de Suikerstatistiek	87
MAANDCIJFERS:	
Indexcijfers van Nederlandsche aandelen	88
INGEZONDEN STUKKEN:	
De werking van de Duitsch-Zweedsche regeling van het betalingsverkeer door <i>Mr. A. E. von Saher</i>	89
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	89—94
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

zichten en bedoelingen opgericht, slechts nadeel is te verwachten voor de toekomst der suikerindustrie. Want wat de regeering in dezen funest vindt, achten wij het eenige hoopvolle teeken in alle misère. Dat er suikerfabrieken zijn, die in deze crisis relaties hebben weten te bewaren en daardoor afzetmogelijkheid hebben behouden voor hun productie, kan niet genoeg toegejuicht en gewaardeerd worden. Zij dienden niet als „funeste” voorbeelden te worden aangehaald, maar integendeel als navolgenswaardige. Redding der industrie is slechts mogelijk, doordat de geheele Java-suikerindustrie zich toelegt op het kweken van dergelijke relaties, en daardoor de mogelijkheid krijgt een grotere hoeveelheid te exporteeren dan men thans heeft kunnen behouden met de taktiek van verkoopen aan hen, die naar suiker kwamen vragen.

Wij willen hier geen uitgewerkte voorstellen geven omtrent verkoopsorganisatie; wij zouden daartoe ook de practische kennis van den suikerhandel missen. Wij volstaan met te verwijzen naar de organisatie voor den verkoop van petroleumproducten, die de groote producenten in eigen handen hebben gehouden. Het is waarschijnlijk, dat men voor suiker niet zoover hoeft te gaan, en b.v. zou kunnen volstaan met het opslaan voor eigen rekening van partijen suiker in Britsch-Indische en Chinese havens om deze te verkoopen aan tusschenhandelaren, die zoo dicht mogelijk bij den kleinhandel liggen. Een dergelijk systeem van verkoop naast het bestaande via makelaars en importeurs zou voorkomen, dat de tusschenhandel te veel winst maakt en daardoor de consumptie meer dan noodig verkleint. Het zou ook de mogelijkheid geven van concurrentie tegen gelegenhedenverkoopers, zooals de Russen nu onlangs weer in Britsch-Indië, omdat men hen, steeds vóór kon zijn door onmiddellijke levering. *Relaties*, daarop komt het juist aan, die moeten worden aangekweekt overal, waar het maar mogelijk is. Niet alleen in Britsch-Indië en China, maar ook in de suikerimporteerende landen in de Oostelijke helft van de Middellandsche Zee, ten opzichte waarvan Java nog het gunstigst gelegen is in vergelijking met den grooten concurrent, Cuba. Wanneer men daarbij bedenkt, dat volgens de schattingen van suikerexperts alleen Noord-Afrika en Klein-Azië jaarlijks circa 700.000 ton suiker betrekken, dan ziet men, dat hier nog heel wat te doen is.

Zelfs rekening houdend met het voortbestaan der huidige crisis gedurende de eerstkomende jaren, mag men verwachten, dat het op deze wijze toch mogelijk

zal zijn om in China, Britsch-Indië en de Middellandse Zee landen tezamen jaarlijks een paar honderd-duizend ton meer te verkoopen dan thans wordt bereikt.

De verkoop van petroleumproducten is tevens een voorbeeld, dat bewijst, hoe concurrentie tusschen verschillende concerns volstrekt niet noodlottig voor deze behoeft te worden, hen integendeel steeds aanspoort den verbruiker op de best mogelijke wijze te bedienen.

Een dergelijke concurrentie tusschen twee of drie verkoopsorganisaties van suikerproducenten komt ons veel sympathieker voor dan het volstrekte monopolie, door de regeering gesticht met de vooropgezette bedoeling den verbruiker onder de knie te krijgen, iets, dat bovendien van tevoren tot mislukking was gedoemd.

Waar de Indische autoriteiten het bovenvermelde systeem vermoedelijk niet zelf zullen hebben bedacht, maar deze hebben overgenomen van de meerderheid der suikerproducenten, wier meening de regeering der Buitenzorg deelt, is het duidelijk, dat meerderheid en minderheid, die dergelijke waardeering hebben voor elkaars prestaties op verkoopgebied, moeilijk in één organisatie te vereenigen zijn. Laten zij er rustig twee of drie vormen; laten daarin de eensgezinden samengaan en tezamen trachten het beste resultaat te behalen, dat in de gegeven omstandigheden te bereiken is.

Wij zijn van meening, dat niets „funests” daarvan het gevolg zal zijn. De achterlijken op het gebied der verkoopsorganisatie zullen gedwongen worden zich te spiegelen aan hun meer succesvolle concurrenten en er toe over moeten gaan ook betere relaties aan te kweken, iets, dat zij thans misschien als beneden hun waardigheid beschouwen, maar dat toch nog wel grooteren dan de Java-suikerproducenten hebben moeten doen.

Indien de regeering in deze richting zou sturen, zouden de samenwerkende fabrieken in de verschillende organisaties vanzelf gedwongen zijn om in onderling overleg de grootte van hun aanplant vast te stellen, hun product op zoodanige wijze te combineeren, dat de beste gronden beplant en het riet door de beste fabrieken werd vermalen. Niemand zal kunnen ontkennen, dat rationalisatie in dezen zin zegenrijk zou werken voor de geheele Java-suikerindustrie, veel beter dan pondspondsgewijs inkrimpen, de goede en slechte producenten evenveel, hetgeen in de bedoeling schijnt te liggen en ook de eenige oplossing kan zijn bij een z.g. neutrale regeeringsorganisatie.

Zou misschien in de door ons hier aangegeven zin het een en ander te bereiken zijn wat betreft de hoeveelheid, die kan worden geëxporteerd, en behoeven wij niet te vreezen, dat de prijzen door een dergelijke gezonde concurrentie zouden worden bedorven, dit neemt niet weg, dat het prijsniveau van thans, wanneer het in de naaste toekomst niet belangrijk verbetert — iets, waarop weinig kans schijnt te bestaan — tot zware verliezen voor alle betrokkenen moet leiden.

Hoe kan dat echter anders, waar Java onder de meest ongunstige omstandigheden moet concurreren. Het moet verkoopen in landen met gedeprecieerde valuta, tegen concurrenten, wier valuta ook gedeprecieerd is. Want de suikerproducenten in de z.g. goudlanden, gelijk Polen en dergelijke, ontvangen allen directen of indirecten steun van hun regeeringen voor den export en kunnen daarom tegen dezelfde lage prijzen leveren als de landen met gedeprecieerde valuta. Een uitzondering hierop vormt slechts Cuba, maar voor dat land spelen andere factoren een rol. Daar hebben Amerikaansche raffinadeurs groote belangen bij de suikerindustrie, en Cuba, met een belangrijk preferentiëel invoerrecht op suiker in de Ver. Staten is de eenige buitenlandsche suikerleverancier van dit land. Bij een dergelijke

winstmarge kunnen zij zich de luxe veroorloven op de suikerfabrieken in Cuba verlies te lijden, dat slechts een fractie van hun winst uitmaakt.

Bij een normale onderlinge verhouding der verschillende valuta's, zooals deze bestond voor de groote monetaire ontwrichting, zou Java thans geen f 4,75 per quintaal ontvangen, maar aanmerkelijk meer, zoodat waarschijnlijk een groot deel der fabrieken zonder verlies en sommige zelfs met bescheiden winst zouden werken. Dit bewijst, dat de suikerindustrie er volstrekt niet achterlijk is, integendeel, volkomen tot concurreren in staat mag worden geacht, en daarom dus recht heeft op maatregelen, die haar bestaan mogelijk maken.

Men dient zich hiervan wel zeer ernstig rekenschap te geven, wanneer men den ondergang dier industrie voorspelt, of wel verklaart machteloos daartegenover te staan. Want dit beteekent, dat het levensbelang dier industrie wordt opgeofferd aan andere belangen of principes, die men hooger stelt.

Het is in ieder geval een fout om, gelijk de Indische regeering heeft gedaan, maatregelen te treffen, die het belang der suikerindustrie zouden moeten dienen en daarbij net te doen, alsof het valutavraagstuk, voor deze exportindustrie van zeer groot belang, in het geheel niet bestaat. Wanneer men wenscht, dat de koopers zich in Soerabaja of in Amsterdam zullen blijven aanmelden, en het zoeken naar afzetmogelijkheid ter plaatse, in andere landen, het „kweken van relaties” noemt met „funeste gevolgen”; wanneer men dan tracht die koopers zoodanig in de hand te krijgen, dat zij de prijzen moeten betalen, die de producenten wenschen vast te stellen; wanneer dat de hoogste economische wijsheid is, waartoe men zich heeft opgewerkt, dan is inderdaad geen profetische blik noodig om den ondergang van een industrie, hoe goed ook toegerust, in de huidige wereldverhoudingen te voorspellen. A. B.

REORGANISATIE VAN DE EFFECTENBEURS?

Na bijna twee jaar van voorbereidenden arbeid heeft kort geleden een door de Vereeniging voor den Effectenhandel met dat doel benoemde commissie haar voorstellen inzake „algeheele reorganisatie van de beurs” (de effectenbeurs wel te verstaan) ingediend. Het rapport behandelt een zestal onderwerpen, die op den beurshandel betrekking hebben, en ten aanzien waarvan volgens het oordeel der commissie de practijk heeft aangetoond, dat de huidige organisatie tot misstanden aanleiding geeft. De commissie heeft zelve die feilen moeten opsporen, want de opdracht, welke zij in November 1930 van de algemeene vergadering meekreeg, bevatte te dien aanzien geen enkele aanwijzing: algeheele reorganisatie van de beurs was, zooals ik reeds schreef, de taak welke op haar schoudders werd gelegd.

De wonde plekken nu waarop de commissie de vinger heeft gelegd, toen zij zich ertoe zette een „bestek” voor het reorganisatieplan op te maken, waren: het noteeringsvraagstuk, het hoekmanbedrijf en de verdeling der hoeken, de positie der banken, het bediendenvraagstuk, scheiding der functies van hoeklui, beurscommissonnairs en arbitrageanten, emissie en inschrijving.

Elk van die zes onderwerpen wordt in het rapport behandeld, met diagnose van de kwaal en de therapie. Dit is intusschen gebeurd linnen het bestek van vijftien folio bladzijden druks, zoodat het wel geen nader betoog behoeft, dat op geen der onderwerpen bijzonder diep wordt ingegaan. De commissie spreekt dan ook terecht van een schema van reorganisatie, het geheel is inderdaad zeer schematisch.

De voorstellen, zooals zij in dit schema vervat zijn, werden reeds ter kennis van de leden der Vereeniging gebracht, zij zijn zelfs reeds een oogenblik ter sprake

gekomen in een ledenvergadering van den 29 November 1932. In behandeling zullen zij eerst over eenigen tijd worden gebracht, nadat het Bestuur der Vereeniging voor den Effectenhandel omtrent de voorstellen praeadvies zal hebben uitgebracht.

Wat zijn nu de voornaamste en meest revolutionaire voorstellen van de commissie? Het meest ingrijpend in de bestaande organisatie zijn zij in elk geval met betrekking tot de noteering. Door dit punt als nummer één te plaatsen op de lijst der zes desiderata heeft de commissie althans den indruk gewekt, dat zij deze kwestie ook het meest belangrijk vond. De termen, waarin zij haar bezwaren tegen het huidige noteeringssysteem uit, zijn inderdaad buitengemeen kras. De bestaande methode biedt gelegenheid voor het plaatsen van de z.g. middenkoersopdrachten, en dat middenkoersstelsel nu acht de commissie de kern van alle bezwaren tegen de huidige noteeringsmethode. De middenkoers is „een der oorzaken van de verworping van den handel”, en de commissie ziet daarin de „kiem van corruptie”.

Onze beurshandel is dus verworpen en corrupt. Men krijgt daarbij wel den indruk, dat de commissie het gebrek aan volume in de argumentatie heeft willen compenseeren door grof geschut in de terminologie. Inderdaad, het middenkoersstelsel heeft bezwaren en groote bezwaren. En het kan ertoe leiden, dat door opzettelijke manipulaties van belanghebbende commissieleden noteeringen tot stand komen, die alleen de bedoeling hebben om den opdrachtgever een middenkoers te kunnen berekenen, die hooger of lager ligt (al naar het koop of verkoop betreft) dan het koersniveau zonder die manipulatie zou zijn geweest.

Daarbij vergete men echter ook niet, dat wellicht even vaak zulk een manipulatie dient om den hoekman of commissieleden te beschermen tegen eigen nadeel tengevolge van den middenkoers. Inderdaad aan dit systeem zijn bezwaren, ernstige bezwaren zelfs verbonden, maar ten aanzien van die verworpenheid en corruptie zou men toch geneigd zijn de commissie toe te roepen: ein grosses Wort sprichst du gelassen aus. Intusschen wanneer men iets zou kunnen bedenken, waardoor de feilen uit den weg geruimd worden, dan zou iedereen dat toeuichten. Heeft de commissie nu dat panacee gevonden?

De kerngedachte, die ten grondslag ligt aan de voorstellen met betrekking tot de noteering is deze: de middenkoers is onmogelijk, wanneer het niet meer mogelijk is een middenkoers te berekenen, wanneer er niet meerdere koersen zijn, waaruit een gemiddelde kan worden getrokken. Conclusie: voor elk fonds op één dag niet meer dan één noteering. Het callsysteem, dat de commissie voorstelt, is de belichaming van die idee. Gedurende den beurstijd worden alle fondsen afgeroepen (gezien het groote aantal zullen er wel een paar tegelijk, althans van de minder belangrijke, moeten worden afgeroepen), waarna dadelijk de noteering wordt gemaakt. Die noteering is voor elk fonds de eenige, althans de eenige officiële.

Want... de commissie heeft wel begrepen, dat „indien na de call voor alle fondsen zonder uitzondering de markt zou worden gesloten, de handel daardoor te zeer zou worden belemmerd”. Voor de z.g. actieve fondsen (ook thans kennen wij reeds de splitsing der actieve fondsen, met tapenoteering, en de niet actieve) wordt handel ook buiten de call toegelaten; door verlenging van den beurstijd, voor Maandag t/m. Vrijdag van 1 tot 4 uur, voor Zaterdag van 10—11½ uur, wil men de gelegenheid om te handelen zelfs nog verruimen. Officiële noteering is echter alleen de callkoers, alle andere noteeringen worden „afzonderlijk opgegeven”. Wat gebeurt er dus: voor de niet-actieve fondsen komt maar één koers tot stand, de callkoers. Geen middenkoers dus, maar... de middenkoers heeft voor deze groep fondsen juist ook nu practisch geen betekenis, ook nu komt voor die fondsen als regel maar één koers tot stand. En

voor de actieve komt ook maar één officiële koers, daarnaast echter meerdere niet-officiële. Dus: ook daar blijft de mogelijkheid van middenkoers bestaan, om de eenvoudige reden, dat er dus weer meer dan één koers komt.

De commissie neemt aan, dat het publiek aan een middenkoers van dergelijke niet-officiële, afzonderlijke gepubliceerde noteeringen geen waarde zal hechten. Heeft zij zich bij dat oordeel wel voldoende reken-schap gegeven van het feit, dat ons publiek met hart en ziel verknocht, bijna vastgeroest is aan den middenkoers. Meer dan één poging zijn reeds gedaan om den middenkoers te doen verdwijnen: de tapenoteeringen voor de actieve fondsen enz. Nimmer is de opzet gelukt! En dan vraagt men zich toch af niet alleen, of het dit keer zou lukken door dit systeem, maar of het voorgestelde middel niet erger is dan de kwaal. Immers, alle handel in actieve fondsen buiten de call wil men onofficieel houden. Als dat woord eenige betekenis heeft, dan zou het moeten zijn, dat daarop niet de controle, het toezicht, vanwege het Vereenigingsbestuur van toepassing zal zijn, dat voor den officiële handel zoo belangrijk is.

Men wil het publiek beschermen tegen „verworping en corruptie”, en als uitvloeisel daarvan stimuleert men den onofficiële handel. De ervaring heeft toch voldoende geleerd, dat deze handel — men denke aan den voorbeurshandel, die ook een tijdlang is bevorderd — de „snaai” bij uitstek in de hand werkt! Zoodat voor de „onder-beurs-orders” dit nieuwe systeem een groote stap achteruit zou betekenen, terwijl het kwaad, dat men wil bestrijden, zooals gezegd, toch nog een bijna even groote kans heeft om zich door te zetten als tot nu toe. Nu zou men den verderen handel in dit systeem geheel kunnen verbieden, een vakbelang is dat zeer zeker niet — vandaar, dat de commissie zelfs voorstelt de beurstijd te verlengen — maar een publiek belang waarschijnlijk evenmin. Want de onderbeursorders geven dikwijls een correctie op een openingskoers, die te overmatig de sporen draagt van een gunstig of ongunstig bericht onder den druk, waarvan de beurs begon.

Één punt is er in het rapport in verband met de noteering, dat m.i. ten volle ondersteuning verdient; mocht het schema zooals het daar ligt, t.z.t. niet worden aanvaard, dan kan men toch allicht enkele goede gedachten daaruit in het bestaande stelsel verwerken. In New-York o.a. kent men naast de officiële koers ook de officiële *omzet-opgave*. Die opgave wil de commissie ook voor onze beurs invoeren. De gevolgen daarvan kunnen wel niet anders dan gunstig zijn. Op het oogenblik heeft men alleen den koers en wat zegt eigenlijk een koers waartegen één stukje is omgegaan? Zoowel voor het publiek als voor de geldgevers op beursonderpand zou een omzetstatistiek een zeer nuttige aanvulling van de prijscourant zijn. En het zou wel eens kunnen, dat alleen daardoor al verschillende misbruiken, waarop de commissie ten aanzien van de noteering zinspeelde, grootendeels zouden verdwijnen: Immers deze opgaaf zou een versterking van de publiciteit ter zake van den beurshandel beteekenen.

Ik heb bij deze noteeringskwestie het langst stilgestaan, omdat zij ongetwijfeld het meest principieele punt in het rapport is. Bovendien is dit voorstel van het meeste belang voor het beurspubliek. Met de vakbelangen van de leden der Vereeniging heeft het weinig te maken — alleen indirect door de „verworping en corruptie” uit te schakelen, terwijl ook de hoekmankwestie even om den hoek komt kijken — het is afgestemd op de belangen van het publiek. Van de overige voorstellen kan men het tegendeel zeggen. De belangen van de vakmensen staan op den voorgrond, die van het publiek zijn er slechts zeer indirect bij betrokken.

Ad punt 2: hoekmanbedrijf en de verdeling der hocken. De kern van het voorstel is: regeling van de positie van den hoekman, maar die regeling is alleen

mogelijk bij officiële erkenning. Het hoekmanbedrijf blijft een zelfstandige onderneming, de hoekman wordt geen ambtenaar, die de call verzorgt, zooals dat in dit systeem goed mogelijk zou zijn, en aan enkele buitenlandsche beurzen het geval is. Hij blijft jobber, jobber met een monopolie-positie zelfs, maar... zonder de verplichtingen, zooals b.v. de Londensche jobber die heeft.

De vrije concurrentie op dit gebied heeft ertoe geleid, dat sommige hoeklui te weinig, anderen te veel hoeken hebben. En het is altijd mogelijk, dat een bloeiende hoek er een concurrent bijkrijgt, waardoor de spoeling dunner wordt. Louter belangen der betrokken personen dus; het eenige publieke belang is, dat er kans bestaat, dat een hoekman, die teveel te doen heeft, geen behoorlijke aandacht, aan elken hoek kan schenken. Veel bezwaar lijkt er overigens tegen het voorstel niet, omdat toch het Bestuur de controle houdt en kan zorgen, dat de monopoliepositie niet kan worden misbruikt. Het bezwaar is alleen tegen het *principe*: de closed-shop wordt ingevoerd, en daarbij bedenke men, dat, wanneer misbruiken mogelijk zijn die kansen aanmerkelijk vergroot worden door monopoliseering van het bedrijf.

Het volgende punt: de positie der banken is eveneens zuiver een vakbelang en wel in het bijzonder van de medeleden der banken, een groepsbelang dus. Wel wordt ook dit voorstel overgoten met een sausje van publiek belang: „Het instandhouden van het onafhankelijk, zelfstandig commissionairsbedrijf acht de commissie voor de bevordering van een gezonden beurshandel eerste vereischte. In dit bedrijf toch vinden de belangen van het publiek als geldgever tegenover de belangen der geldnemers hun beste bescherming”.

Het valt niet te ontkennen, dat af en toe wel eens de belangen van die twee groepen door de banken, die met beide contact hebben en vaak direct belang bij de geldnemers, door elkaar zijn gehaald, waarbij het-eigen belang eveneens zwaar meesprak. Maar de banken zijn er nu eenmaal, en het verdringen van dezen groep van de beurs zal — indien zij al zou gelukken, wat zeer de vraag is; de banken zouden wel eens een eigen beurs kunnen stichten — dat kwaad, dat men overigens geenzins moet overschatten, niet uit den weg ruimen. Want wie de orders ter beurze uitvoert, of dat nu de bediende van de bank dan wel een „beurscommissionair” is, komt er weinig op aan, het gaat hoofdzakelijk om het financiële advies.

Trouwens uit de met dit voorstel verbonden punten blijkt wel duidelijk, dat het belang van het publiek allermint op het eerste plan staat. Zoo zou men b.v. de banken willen verbieden coupons, die bij haar betaalbaar zijn, ook franco door haar bijkantoren te doen betalen. Hier zou dus het publiek het loodje leggen, en meer provisie betalen. Het aan deze kwestie aansluitende bediendenvraagstuk werpt trouwens nog een ander licht ook op het bankenprobleem. Men trekt daar niet alleen te velde tegen de banken, maar ook tegen de groote commissionair. Het blijkt dus de strijd van den winkelier tegen het warenhuis te zijn, waarbij het belang van den winkelier nummer één is, en de vraag waar nu de koper beter wordt bedient, volkomen irrelevant is geworden.

De bezwaren tegen den bestaanden toestand formuleert de commissie als volgt: het doel van de vereeniging is o.m. de gelegenheid te openen tot „het drijven van handel tusschen de leden”. Die handel geschiedt nu voor een belangrijk deel niet tusschen de leden; „contact met bedienden van leden is... een ongewenscht surrogaat”. In de vroegere verhoudingen van twintig jaar her misschien juist; het persoonlijk contact was toen van zeer groote beteekenis voor het onderling vertrouwen. Maar of nu de gehoorte van den „beurscommissionair”, die het werk

van de afgevoelde bedienden moet gaan vervullen eenige praktische verbetering op dat punt zal brengen is zeer te betwijfelen.

Het zou wellicht een emploti geven voor de talrijke kleine commissionairs, die nu niet voldoende cliënten hebben, maar dat kan toch nauwelijks een reden zijn om zulk een ingrijpende reorganisatie te wettigen. Trouwens, hoe zou men moeten voorkomen, dat de getroffen instellingen onmiddellijk satelliet-firma's met elk twee bedienden (het maximum voor de „gemachtigde” bedienden, dat de commissie wil toelaten) zouden oprichten?

Paragraaf 6 behandelt tenslotte: emissie en inschrijving. Dit onderwerp is reeds verscheidene malen van alle kanten bekeken, een paar jaar geleden, toen bijna elke emissie werd overteekend is er voor het laatst veel deining over geweest. Inderdaad zijn er aan het systeem van toewijzing bezwaren verbonden, waardoor commissionairs — veel meer dan het publiek — zich bedreigt kunnen achten. Maar de ervaringen met pro en contra met het huidige systeem in den loop der jaren opgedaan, hebben toch nog steeds niet tot een wijziging kunnen voeren, hetgeen wel bewijst, dat het niet gemakkelijk is. De commissie komt niet met een nieuw idee, de inschrijvingsbus wordt weer uit het stof gehaald, destijds aanbevolen door een terzake door de Vereeniging ingestelde commissie (het plan-Krook c.s.).

Anderzijds zijn terzake van de emissie enkele punten aangeroerd, die wel degelijk van groot belang zijn, en de strekking hebben het publiek te beschermen: strengere controle op de prospectuswaarheid, uitsluiting van geheime lastgeving enz. En zoo zijn er in andere paragrafen, zooals gezegd, wel meerdere punten, die de aandacht verdienen, en die de bedoeling hebben opbouwend werk voor den beurshandel te verrichten. Maar de belangrijke voorstellen, die principiële wijzigingen beoogen, schieten over het doel heen, omdat zij het kwaad niet afdoend bestrijden, of zij betreffen slechts vak- of groepsbelangen, die voor het publiek irrelevant zijn of misschien zelfs schadelijk zouden kunnen werken. De commissie heeft geenszins nutteloos werk gedaan, maar het praktische resultaat van den arbeid mag men toch niet overschatten. Wat intusschen in de eerste plaats aan de materie te wijten is.

DE ONTWIKKELING VAN DE DUITSCHE HANDELS-POLITIEK IN HET JAAR 1932.

Duitschland heeft tegen het einde van 1932 dat gedeelte van het Douane- en Credietverdrag van 26 November 1925 opgezegd, hetwelk voor een aantal Nederlandsche producten de invoerrechten vastlegde.

Blijkens een officiële bekendmaking zullen binnenkort onderhandelingen over een nieuwe regeling van het Duitsch-Nederlandsche Handelsverkeer plaats vinden. Onder deze omstandigheden is het van bijzonder actueel belang een overzicht te geven van de Deutsche handelspolitiek in het jaar 1932.

Tot goed begrip diene een kort overzicht van het systeem van het Deutsche tarief van invoerrechten vooraf te gaan.

Duitschland heeft een tarief van invoerrechten, hetwelk, gebaseerd op het Vereinszollgesetz van 1 Juli 1869, is vastgelegd in het Zolltarifgesetz van 25 December 1902 en sedertdien herhaaldelijk bij wet of noodverordening is gewijzigd; in 1932 door niet minder dan 19 verordeningen.

Dit tarief van invoerrechten is het z.g. autonome tarief. Het wordt toegepast, indien niets anders bepaald is.

Duitschland heeft voorts de gewoonte om in handelsverdragen voor bepaalde artikelen de maximale hoogte van het te heffen invoerrecht vast te leggen. Op deze wijze ontstaat voor de in de handelsver-

dragen uitdrukkelijk genoemde goederen het tarief van invoerrechten volgens handelsverdrag.

Dit tarief geldt niet alleen voor de landen, aan wie deze toezeggingen gedaan zijn, doch ook voor die landen met welke Duitsland de zoogenaamde „meestbegunstiging” is overeengekomen. De Duitse handelsverdragen bevatten vrijwel algemeen de bepaling, dat elk land, hetwelk een handelsverdrag met Duitsland sloot, automatisch deelt in alle voordeelen en gunsten, welke door Duitsland aan eenig ander land mochten worden toegestaan. Nederland heeft tegenover Duitsland sedert het aanvullingsverdrag van 26 November 1925 op het Handels- en scheepvaartverdrag van 31 December 1851 aanspraak op de onbepaalde meestbegunstiging. Dit aanvullingsverdrag is nog van kracht en wordt niet door de Duitse opzegging van het Douane- en credietverdrag getroffen.

Nederland kan dus aanspraak maken op alle voordeelen aan andere landen toegestaan, of toe te staan. Nederland is daardoor indirect geïnteresseerd bij alle onderhandelingen, welke Duitsland op dit gebied met andere landen voert.

Naar den stand van November 1932 had Duitsland met 21 landen 48 overeenkomsten aangegaan, waarin afspraken omtrent de hoogte van het tarief van invoerrechten voor de meest verschillende goederen zijn vastgesteld.

Aangezien Duitsland zich tegenover 93 landen en koloniale gebieden tot de behandeling op den voet der meestbegunstiging heeft verplicht, vindt het tarief van invoerrechten volgens de handelsverdragen dus ruime toepassing.

In 1932 is er nu nog een nieuw tarief bijgekomen. Krachtens een verordening van 29 Februari 1932 is een zoogenaamd „Obertarif” ingevoerd. Dit nieuwe tarief wordt toegepast op den invoer uit die landen, waarmede Duitsland zich in een tarievenoorlog bevindt. Dit tarief is belangrijk hooger, dan het zoogenaamde autonome tarief. Krachtens verordening van 14 Maart 1932 is dit tarief op een aantal Poolse en Canadeesche producten van toepassing verklaard. Nadat Duitsland met Canada tot overeenstemming gekomen was, werd de toepassing voor dit land met ingang van 1 Juli 1932 wederom buiten werking gesteld. In Januari van 1933 is dit tarief van toepassing verklaard op een aantal producten van Argentijnschen oorsprong, omdat Argentinië aan Duitsland de voordeelen onthield, die het aan Chili heeft toegestaan en waarop Duitsland op grond van de meestbegunstiging vastgelegd in het Duitsch-Argentijnsche handelsverdrag van 19 September 1857 aanspraak maakt.

Thans volge een overzicht van de ontwikkeling van de handelspolitieke betrekkingen van Duitsland tot de verschillende staten.⁴⁾

Zuid-Oost-Europa.

Zuid-Oost-Europa (Hongarije, Zuid-Slavië, Roemenië, Bulgarije en Griekenland) heeft met zijn ruim 50 miljoen inwoners steeds een sterke aantrekkingskracht op Duitsland geoeffend, dat in dit gebied in de toekomst klaarblijkelijk voor den afzet zijner industriële producten nog interessante mogelijkheden ziet.

In verband met deze verwachting wordt dit gebied door de Duitse handelspolitiek ook met welwillendheid behandeld. In een reeks van conferenties hebben de Oost-Europeesche landen het verlenen van lage voorkeursrechten voor hunne agrarische producten bepleit. Voorkeursrechten, die alleen voor hen zouden gelden en die hun daardoor de gelegenheid zouden bieden om voor deze producten eenen hooger prijs te bedingen. Voor deze regeling, die inbreuk maakte op het beginsel der meestbegunstiging

⁴⁾ Op de ontwikkeling van de Fransch-Duitsche betrekkingen, die hier niet zijn behandeld, zullen wij in een afzonderlijk artikel terugkomen.

werd in het bijzonder een beroep gedaan op het belang van de Europeesche industriestaten, bij het instandhouden van de koopkracht in deze gebieden. Duitsland heeft aan dezen wensch gehoor gegeven. Het heeft in 1931 reeds met Hongarije en Roemenië en in 1932 met Bulgarije overeenkomsten afgesloten, waarbij preferentiële rechten voor landbouwproducten verleend werden. Deze overeenkomsten konden echter niet in werking treden, daar de medewerking van de landen, die aanspraak hebben op de meestbegunstiging in Duitsland, in het bijzonder van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika niet verkregen kon worden.

Op 1 Januari 1932 werd daarom het met Roemenië afgesloten handels- en scheepvaartverdrag van 27 Juni 1931 in werking gesteld, met uitzondering van de Duitse preferenties voor Roemeensche mais en gerst en de hiermede samenhangende vastlegging van Roemeensche invoerrechten voor een aantal Duitse producten.

Met Bulgarije werd op 24 Juni 1932 een handels- en scheepvaartverdrag afgesloten, hetwelk nog niet geratificeerd is en op dezelfde moeilijkheden als het Duitsch-Roemeensche verdrag zal stuiten. Vooreerst hebben Bulgarije en Duitsland elkaar de meestbegunstiging toegestaan. Met Griekenland geldt het handels- en scheepvaartverdrag van 24 Maart 1928, hetwelk de meestbegunstiging en de vastlegging van een aantal invoerrechten bevat.

In het Handels- en scheepvaartverdrag met Joegoslavië van 6 October 1927 was onder anderen het invoerrecht op eieren op 5 Rmk. per 100 KG. vastgelegd, bij een autonoom tarief van Rmk. 30.— en een „obertarif” van Rmk. 100.—

Aangezien Duitsland zijn handelsvrijheid ten aanzien van het invoerrecht op eieren wilde herkrigen, werd dit verdrag tegen den 6en Maart 1933 opgezegd.

Nadat Italië, te wiens gunste ook een invoerrecht op eieren was vastgelegd, hiervan reeds vroeger afstand heeft gedaan, treedt dus met ingang van 6 Maart 1933 het autonome tarief voor eieren in werking.

Nederland voerde in 1932 895.154.000 eieren op een totaal eierinvoer van 2.364.447.000 eieren in Duitsland in en heeft dus bij deze kwestie groot belang.

Tsjecho-Slowakije.

Met Tsjecho-Slowakije werd een regeling op korten termijn getroffen over de verlaging van het Duitse tarief van invoerrechten op hop en ter vergemakkelijking van de veterinaire controle; anderzijds zegde Tsjecho-Slowakije aan Duitsland eene vergemakkelijking van den invoer van teerverfstoffen toe. Deze regelingen gelden tot 31 Augustus 1933.

Oostenrijk.

Met Oostenrijk werden onderhandelingen gevoerd ter herkriging van de vrijheid ten aanzien van het Duitse invoerrecht voor bouw- en ander hout (denen, sparren en berken). Oostenrijk stemde hierin toe en verkreeg een verlaging van het recht op borduurselen uit Vorarlberg. In het Duitsch-Oostenrijksche handelsverdrag van 12 April 1930 aangevuld en gewijzigd op 5 December 1931 en op 2 Juli 1932 zijn o.a. de Duitse invoerrechten vastgelegd voor gemeste hoenders, geslachte hoenders niet toebeleid, chocolade en met chocolade samengestelde artikelen en gember in suikerhoudende oplossingen. De opzeggingstermijn bedraagt drie maanden.

Groot-Brittannië.

De Duitse handel met Groot-Brittannië onderging natuurlijk in sterke mate den invloed van de verhooging der Engelsche invoerrechten en de uitwerking van de verdragen van Ottawa. Nieuwe regelingen voor het Duitsch-Engelsche Handelsverkeer werden echter niet getroffen. Slechts heeft Duitsland in een wijziging van het Duitsch-Zuid-Afri-

kaansche Handelsverdrag berust, waardoor de verleende meestbegünstiging in dien zin beperkt werd, dat Duitschland geen aanspraak meer kan maken op voordeelen, die door Zuid-Afrika aan de leden van het Britsche gemeenebest verleend worden.

De Duitsch-Engelsche handelsbetrekkingen worden geregeld door het Handels- en Scheepvaartverdrag, hetwelk op 8 Sept. 1925 afgesloten is en thans na een aanvankelijke geldigheidsduur van 5 jaar met inachtneming van een termijn van 12 maanden kan worden opgezegd.

Tusschen Duitschland en Engeland zijn geen afspraken omtrent de hoogte van invoerrechten getroffen.

Italië.

Tusschen Duitschland en Italië bestaat het aanvankelijk voor 5 jaren afgesloten handels- en scheepvaartverdrag van 16 December 1925, hetwelk thans met inachtneming van een termijn van 6 maanden kan worden opgezegd. Indien één der landen tusschentijds een nieuw tarief van invoerrechten mocht invoeren, wordt deze termijn tot 3 maanden ingekort. Dit verdrag werd op 9 Dec. 1926, 7 Mei 1928 en op 1 Maart 1932 gewijzigd en aangevuld. Bij deze laatste wijziging deed Italië afstand van haar aanspraak op een gebonden Duitsch invoerrecht op eieren, hetgeen hierboven reeds onder Zuid-Slavië vermeld werd en werkte er dus toe mede, dat de weg voor de verhooging van het invoerrecht op Nederlandsche eieren in Duitschland werd vrijgemaakt.

Het Duitsch-Italiaansch handelsverdrag is echter ook heden nog voor den Nederlandsch-Duitschen handel van groot belang, daar er een groot aantal posten van het Duitsche tarief van invoerrechten door gebonden worden, waarbij Nederland eveneens belang heeft: roode en andere klaverzaden, aardappelen in de periode van 1 April tot 31 Juli, meloenen, rabarbar, asperges (1 April tot 30 Juni), tomaten (1 Mei tot 30 Sept.), toebereide tomaten, bloemkool, komkommers, bonen, sla (1 Dec. tot 31 Mrt.), sellerie, ingelegde bloemkool en komkommers, ooftboomen, rozen, azaleas met kluit (1 Mrt. tot 30 April), aspidstras, versche bloemen, tafeldruiven, appels, nooten, peren, abrikozen, kersen, kippen, olijfolie, tafellaas, rijstafval voor veevoeder, melkpoeder zonder suiker, met suiker ingekookt fruit, tomatenmark, aardbeienpulp en, gele.

Zwitserland.

Met Zwitserland voerde Duitschland in het jaar 1932 zeer omvangrijke onderhandelingen. Het Duitsch-Zwitserse handelsverdrag van 14 Juli 1926 werd voor Zwitserland tegen 5 Febr. 1932 opgezegd. Gedurende de periode van onderhandelingen, die daarop volgde bleef de factor der meestbegünstiging tusschen beide landen gehandhaafd.

Inmiddels maakte Zwitserland van de herkregen vrijheid gebruik om voor een aantal artikelen de invoerrechten te verhoogen en invoercontingenten vast te stellen, die niet nalaten op den Duitschen uitvoer een zeer ongunstigen invloed uit te oefenen. Bovendien bepaalde Zwitserland, dat een aantal goederen alleen b.v. mout, suiker en steenkool ingevoerd mochten worden tegen overeenkomstige afname van Zwitserse producten.

Op 29 Juni 1932 kwam een overeenkomst tot stand, waarbij Zwitserland zich verplichtte van de goederen, waarvoor het compensatieverkeer was voorgeschreven, in 1932 dezelfde hoeveelheden af te nemen als in 1931, terwijl Duitschland op zich nam voor reizen naar Zwitserland in ruimere mate vreemde geldsoorten ter beschikking te stellen.

Op 19 Juli volgde een nieuwe overeenkomst, waarbij Duitschland op het gebied van het verkeer met vreemde geldsoorten concessies deed en voorts eenige invoerrechten vastgelegd werden (door Duitschland gordijnstoffen, door Zwitserland speelgoed). Begin

September werden onderhandelingen over een nieuw verdrag ingeleid. Dit verdrag werd vanaf 17 Nov. 1932 toegepast en loopt tot 31 Maart 1933. Vanaf dien datum wordt het stilzwijgend van maand tot maand verlengd. In dit verdrag zijn een aantal Duitsche invoerrechten, o.a. chocolade, borduursels, weefsels, breimachines, horloges en een aantal Zwitserse invoerrechten, b.v. voor rijwielonderdeelen, vastgelegd.

Bij in- en doorvoer verleenen partijen elkaar de voorrechten der meestbegünstiging. Het verdrag draagt door den korten duur en den korten opzeggingstermijn sterk het stempel van den crisistijd.

Bovendien is zelfs voor dezen korten duur van het verdrag nog een bepaling opgenomen, dat indien één der partijen tusschentijds maatregelen mocht nemen, die den handel van het andere land bemoeilijken, onmiddellijk onderhandelingen gevoerd moeten worden om de daardoor ontstane moeilijkheden uit den weg te ruimen. Indien dergelijke onderhandelingen niet binnen vier weken tot een bevredigend resultaat voeren, kan elk der partijen het verdrag met inachtneming van een termijn van vier weken ook tusschentijds opzeggen.

Polen.

De Duitsch-Poolsche handelsbetrekkingen staan nog steeds in het teeken van den economischen oorlog. Er bestaat weliswaar een economisch verdrag van 17 Mrt. 1930, hetgeen nog niet gepubliceerd is en waarvan de ratificatie ook nog wel op zich zal laten wachten. Op 1 April 1932 werd voor Poolsche goederen in Duitschland het „Obertarif" toegepast. Duitschland heeft er slechts vanaf gezien het „Obertarif" op eieren ten bedrage van Rmk. 100.— per 100 KG. bij een autonoom recht van Rmk. 30.— en een verdragsrecht van Rmk. 5.—, uit Polen toe te passen. Polen heeft in den loop van het jaar eenige invoercontingenten toegestaan voor goederen, waarvan de invoer verboden was.

Tegen het einde van het jaar kwam een regeling tot stand, waarbij Polen aan Duitschland een invoercontingent voor garen en huiden en Duitschland aan Polen een invoercontingent van 1500 ton boter tegen het autonome recht van Rmk. 100.— per 100 KG. heeft toegestaan.

België en Luxemburg.

Tusschen Duitschland en België-Luxemburg bestaat een voorloopig handelsverdrag van 4 April 1925, hetwelk met inachtneming van een termijn van zes maanden opgezegd kan worden. Het werd aangevuld op 3 Oct. 1931 en op 5 April 1932. Bij deze laatste overeenkomst deed België afstand van zijn aanspraak op het te zijnen gunste gebonden recht voor superfosfaat.

De invoer van Duitsche steenkolen werd door een overeenkomst van 24 Nov. 1932, waarbij het Duitschland gelukte een wezenlijke verhooging van zijn invoercontingent te verkrijgen, geregeld. Nederland voerde in 1932 als grootste importeur van superfosfaat in Duitschland 83.875 tonnen in.

Noord-West-Europa.

De handelspolitieke positie van Duitschland tegenover de landen van Noord-West-Europa, die tezamen met Nederland tevens deel hebben aan het tractaat van Oslo, is ongeveer dezelfde. Deze landen beschikken alle over een min of meer hoog ontwikkelden landbouw, die voor een belangrijk deel zijn afzet in Duitschland vindt. Noorwegen speelt daarbij de onbelangrijkste rol, terwijl bij Zweden de invoer van industriële grondstoffen, ertsen en cellulose ook een woord meespreekt. Deze landen zijn alle belangrijke afnemers van de Duitsche industrie. Duitschland heeft tegenover alle landen van deze groep een actieve handelsbalans. Het uitvoeroverschot van Duitsch-

land bedroeg in de eerste negen maanden van 1932 volgens de Deutsche handelsstatistiek:

	1931 mill. Rmk.	1932 mill. Rmk.	achteruitgang in pCt.
naar Nederland	422.5	261.9	38
„ Zweden	189.8	100.6	47
„ Denemarken	140.0	37.4	73
„ Noorwegen	74.0	39.5	47
„ Finland	36.5	15.1	58

De noordelijke Oslolanden voerden voor de navolgende waarden levensmiddelen, levende dieren en dranken in Duitschland in volgens de Deutsche handelsstatistiek en betrokken de navolgende waarde aan afgewerkte producten in de periode van Januari tot September, alles in miljoenen Rmk.:

	Invoer van levensmidd. enz. in Duitschland			Invoer van afgew. prod. in de versch. landen		
	1931	1932	Achter- uitg. pCt.	1931	1932	Achter- uitg. pCt.
Nederland	193.9	135.0	37	527.8	362.3	31
Zweden	18.7	8.6	53	267.1	140.3	47
Denemarken	118.—	70.1	40	219.—	95.7	56
Noorwegen	17.1	10.8	36	110.2	68.6	38
Finland	10.2	7.2	38	54.3	25.2	54
Totaal	357.9	231.7	35	1.178.4	692.1	41

Het valt buiten het kader van dit artikel in een nadere beschouwing van deze cijfers te treden, die slechts ten doel hebben een algemeen indruk te geven van het belang der verschillende landen bij Duitschland.

Deze landen worden nu alle gelijkmatig bedreigd door het streven van Duitschland om zich in zijn voorziening van levensmiddelen onafhankelijk van het buitenland te maken.

In het jaar 1932 trad Finland in den strijd tegen de Deutsche bescherming van agrarische belangen op den voorgrond.

Nadat men in Duitschland eerst de aandacht aan de bescherming van den graanbouw besteed had, werd in het jaar 1931 reeds gevoeld, dat de bescherming van den graanbouw moest leiden tot een bescherming van de agrarische veredeling, daar de eerste maatregel een aanzienlijke verhooging van de prijzen van veevoeder in Duitschland tengevolge had. Zoo besloot de Deutsche regering in den aanvang van 1932 tot een bescherming van de boter over te gaan.

In deze kolommen werd in den loop van het vorige jaar herhaaldelijk en uitvoerig over deze lijdensgeschiedenis bericht.¹⁾

Er kan dus hier volstaan worden met een korte samenvatting van het geval. Duitschland voerde eerst een gelijk contingent van 5000 tonnen per jaar voor alle boter leverende landen in met een recht van Rmk. 50.— per 100 KG., terwijl voor het meerdere Rmk. 100.— betaald moest worden. Deze regeling werd beschouwd als een onjuiste toepassing van het beginsel der meestbegunstiging. Dit verzet van buiten, hetwelk ook in ruimen kring in Duitschland gedeeld werd, leidde ertoe, dat er een andere regeling getroffen werd, waarbij de invoer op 55.000 ton werd gelimiteerd. Elk land kreeg hierin een aandeel, berekend op basis van den invoer in de jaren 1929/1931. Het invoerrecht werd gebracht op Rmk. 75.— per 100 KG., terwijl de tot 18.8.32 geheven toeslag op het recht van Rmk. 36.— per 100 KG. voor invoer uit landen wier geldsoort beneden de muntpariteit ge waardeerd werd, bij deze gelegenheid kwam te vervallen. Volledigheidshalve zij hierbij nog herinnert aan het hierboven reeds vermelde feit, dat Polen later nog een contingent van 1500 tonnen tegen het autonome tarief van Rmk. 100.— verkreeg.

Nederland voerde in Duitschland in het jaar 1930 28.357 ton boter in, in 1932: 8.904 ton en verkreeg een jaarcontingent voor 1933: van 11.548 ton. De regeling van den Nederlandschen invoer van boter in

¹⁾ Zie E.-S. B. van 28 Oct. 1932 No. 878, bladzijde 846.

Duitschland berust ook heden nog op het Duitsch-Finsche handelsverdrag. Dit verdrag, en de aanvulling van 15 Nov. 1932 inzake de boterinvoer kan met in achtneming van een termijn van zes maanden voor het eerst tegen einde November 1933 worden opgezegd.

De *Duitsch-Deensche* handelsbetrekkingen worden geregeld door een handelsverdrag van 17 Juni 1818, verlengd bij verdrag van 26 Mei 1846. Het werd nog aangevuld door verdragen van 20 Maart 1926 en 8 Oct. 1927. Het handelsverdrag kan met inachtneming van een termijn van twaalf maanden worden opgezegd; de aanvullingen met een termijn van drie maanden echter alleen op den 19en Januari of den 19en Juli van elk jaar. Het Deensche handelsverdrag bevat bindingen voor het invoerrecht op paarden van Hongaarsch-Ardenner ras, levers van vee, versche koppen, tongen, harten, nieren enz. van vee, speciale Deensche kaassoorten. Nadat het Nederlandsch-Duitsche handelsverdrag is opgezegd, is de bepaling van het Deensch-Duitsche handelsverdrag van belang, welke bepaalt, dat Denemarken profiteert van elk invoerrecht, hetwelk Duitschland ook voor andere dan Deensche harde kaassoorten mocht vaststellen.

Met *Noorwegen* bestaat het handels- en scheepvaartverdrag van 14 Maart 1927, aangevuld door overeenkomsten van 11 April 1925, 27 April 1927 en 30 Mei 1930. Bij de aanvullingsovereenkomsten werden de Deutsche invoerrechten voor vischconserven en granieten trottoirbanden geregeld, die voor Nederland van geen belang zijn.

Met *Zweden* bestaat het handels- en scheepvaartverdrag van 14 Mei 1926, aangevuld door de overeenkomsten van 11 Dec. 1928 en 30 November 1929, hetwelk door een protocol van 5 Juli met ingang van 15 Febr. 1933 buiten werking gesteld is. De Zweedsche verdragen bevatten o.a. bindingen van het invoerrecht van paarden van het Hongaarsch-Ardenner ras, van vee, ingewanden van vee, varkensspek, zeekreeft, dierlijk vet en plantaardig vet voor de fabricage van margarine. Het Zweedsche verdrag bevat ten aanzien van harde kaassoorten een soortgelijke bepaling als het Deensche handelsverdrag. Het invoerrecht voor harde kaassoorten is in het Duitsch-Finsche verdrag op Rmk. 20.— per 100 KG. vastgelegd. Het Duitsch-Nederlandsche handelsverkeer wordt geregeld door het handels- en scheepvaartverdrag van 31 Dec. 1851, aangevuld op 3 Juni 1923 en 26 Nov. 1925. In het laatstgenoemde aanvullingsverdrag werd de onbeperkte meestbegunstiging vastgelegd. Voorts werd op 11 Mei 1920 het crediet- en steenkolenverdrag afgesloten, hetwelk door het crediet- en douaneverdrag van 26 Nov. 1925 werd vervangen. Dit verdrag loopt ten aanzien van het crediet van 140.000.000.— gulden tot einde 1937 en is voor de daarin opgenomen vastlegging van Deutsche invoerrechten op 31 Dec. 1932 afgelopen.

Het Douane- en credietverdrag bevatte bindingen van Deutsche invoerrechten voor aardappelen* in de periode van 15 Febr. tot 15 April, verschillende soorten van versche groenten, verschillende planten*, bloembollen*, tafeldruiven, kersen, aardbeien, zeelt, oesters, Edammer- en Goudakaas, koolzaadolie, raapolie, katoenzaadolie, niet afzonderlijk genoemde vette oliën*, beukenoot, maanzaad, nigerzaad en sasamolie*, geharde vette oliën*, zink- en loodwit*, stroocarton, kabels*, en z.g. Hohlglas, gecondenseerde melk, ook met toevoeging van suiker*.

Ten deele blijven deze artikelen nog recht op een verlaagd invoerrecht behouden, in gevolge Nederlands aanspraak op de meestbegunstiging. Het aantal dezer artikelen neemt echter af naarmate ook de overige in dit opstel genoemde handelsverdragen met andere mogendheden komen te vervallen. Voor de hierboven met* aangeduide producten is reeds vanaf 1 Jan. 1933 een verhooging van het invoerrecht ingetreden.

Welken invloed de opzegging van het douaneverdrag zal hebben, kan nog geenszins overzien worden. Dit hangt ervan af, of en in hoeverre Duitsland bereid zal zijn zich opnieuw op bepaalde rechten, zij het tegenover Nederland, zij het tegenover andere mogendheden vast te leggen. Van groot belang is daarbij ook of Duitsland zijn autonoom tarief, dat toegepast wordt in zooverre er geen overeenkomsten bestaan, zal verhoogen. In dit jaar zijn wederom een aantal posten in het tarief van invoerrechten verhoogd.

Indien men in aanmerking neemt, dat Duitsland het jaar 1932 gebruikt heeft om zich systematisch van de belemmering der verhooping van invoerrechten voor een belangrijk aantal voor Nederland zeer gewichtige producten te bevrijden, zoo mag verondersteld worden, dat hier nog allerlei verrassingen wachten, temeer waar de agrarische belangen op het schaakbord van de binnenlandsche politiek bij onze oostelijke naburen nog altijd een zeer sterke positie innemen.

De voorstellen, die de „tomatencommissie” in de eerste dagen van October van het vorig jaar presenteerde, kunnen als een veelbeteekende uiting van de wenschen der agrariërs in Duitsland beschouwd worden.

De voorgestelde invoerbepalingen betroffen: alle soorten kool, tomaten, tafeldruiven, fruit, slachtvee, spek en vet, kaas, uien, gesneden bloemen, boter, erwten en rijstafval.

Aan de hand van de Deutsche invoerstatistiek kan voor het eerste halfjaar 1932 voor de voornaamste leveranciers van Duitsland het navolgende overzicht gegeven worden van hunnen totalen invoer in Duitsland en van dat gedeelte van dien invoer, hetwelk zich bij doorvoering der plannen in de gevarenzone der contingenteering bevond.

	Totaal-invoer	daarvan te contin- genteeren producten
Nederland	140.6	37.4
Rusland	147.8	12.7
Denemarken	62.8	26.6
Polen	28.—	1.4
Italië	78.4	17.3

Nederland stond dus bovenaan bij de landen, die offers moesten brengen.

Er mag daarom nog wel eens eraan herinnerd worden, dat er nog een andere plaats in de Deutsche handelstatistiek is, waar ons land bovenaan staat.

Het Deutsche uitvoeroverschot in de eerste negen maanden van 1932 naar Nederland was het grootste uitvoeroverschot, hetwelk met eenig land der aarde bereikt werd. Het bedroeg Rmk. 261.9 miljoen, indien althans het op ruime creditverleening gebaseerde uitvoeroverschot naar de U.S.S.R. buiten beschouwing gelaten wordt. Op Nederland volgt dan Zwitserland met 238.1 miljoen Rmk. en Frankrijk met 229.6 miljoen Rmk. In 1931 nam Groot-Brittannië nog de eerste plaats in en volgde Nederland als tweede.

A. E. VON SAHER.

DE DALING VAN HET POND STERLING EN HET STABIELE ENGELSCHES PRIJSNIVEAU.

De Heer G. de Bruyn schrijft ons:

Het feit, dat het Engelsch prijsniveau niettegenstaande de daling van den koers van het Pond zulk een opmerkelijke stabiliteit vertoont, heeft de aandacht getrokken. Het verloop van zaken is hier geheel ingegaan tegen de ervaring die men met de Deutsche Mark in de inflatieperiode had opgedaan. Een daling van den koers werd toen spoedig gevolgd door een prijsstijging, die tegen het einde van het proces steeds meer evenredigheid met de koersdaling ging vertoonen. De stabiliteit van het Engelsche prijsniveau schijnt geheel in te gaan tegen de economische wet, waaraan het Deutsche prijsniveau indertijd zoo nauw-

lettend gehoorzaamde. Toch wordt men door hetgeen in Engeland gebeurt, of liever, door hetgeen er niet gebeurt, nl. een prijsstijging, weer eens herinnerd aan de juiste beteekenis van een economische wet. Onder bepaalde omstandigheden kan men een bepaald gevolg verwachten, maar andere en tegengestelde factoren — gehoorzaamend aan een andere economische wet — kunnen tevens juist zooveel invloed uitoefenen, dat het eindresultaat den toestand niet verandert.

De factoren, die het prijsniveau van het Pond zoo stabiel gehouden hebben, zou men kunnen splitsen in die factoren, die golden bij het verlaten van den gouden standaard en kort daarna en factoren, die thans hun invloed doen gevoelen. Toen het besluit genomen werd het Pond van het goud los te maken, was een der beweegredenen daartoe, dat Engeland weliswaar op langen termijn aan het buitenland veel en veel minder schuldig was dan het had te vorderen, maar dat het met de verhouding tot het buitenland op korten termijn juist andersom gesteld was. Toen de koers van het Pond al spoedig belangrijk was gedaald, zijn die buitenlandsche schulden op korten termijn voldaan met een belangrijk disagio, hetgeen de koopkracht van de Engelsche natie in zijn geheel ten goede kwam, omdat ten bedrage van dat disagio geen goederen (en vanzelfsprekend ook geen goud) aan het buitenland behoefde te worden afgestaan. Het deel van de buitenlandsche vorderingen op Engeland, dat niet werd opgeëischt, oefende natuurlijk geen onmiddellijke druk op de betalingsbalans of het prijsniveau.

Een tweede factor, die tegen het eind van 1931 het prijsniveau voor een stijging behoedde was het vermijden van het gevaar van een met een belangrijk tekort sluitende begroting en het lustig draaien van de bankbiljettenpers. Een extreme verhooping van de gedekte circulatie behoefde men niet te vreezen en de ongedekte circulatie tot een maximum van £275 miljoen, welk maximum gehandhaafd werd, kon niet een gevaar voor het Pond vormen, noch voor het prijsniveau.

Als derde factor uit de eerste periode van depreciatie moge genoemd worden de psychologie van de Britten, die er bij zweren, dat een Pond een Pond is en blijft. Weliswaar zou door den dwang der omstandigheden zoo'n eed niet te handhaven zijn — deze dwang heeft zich ook tot dusver nog niet voorgedaan — maar men kan er zeker van zijn, dat een volk, met een andere psychologie, met het Deutsche voorbeeld voor oogen toentertijd enkel reeds uit vrees voor het gevaar een andere reactie getoond zou hebben dan het Engelsche, welke reactie zeer waarschijnlijk tot prijsstijging zou hebben bijgedragen.

Thans komen wij tot de factoren, die een stabiel prijsniveau na de eerste periode tot heden hebben mogelijk gemaakt. Het hoofdmoment is daarbij ontegenzeggelijk de mogelijkheid om het Engelsche volk voedingsmiddelen te verschaffen tegen denzelfden prijs, in Ponden uitgedrukt, als voorheen, doordat de leveranciers van voedingsmiddelen, de belangrijkste importartikelen, voor het grootste deel ook hun eigen valuta's van het goud los zagen raken. Men denke bijv. aan den invoer van zuivelproducten en vleesch uit Denemarken. Weliswaar gaat dit argument niet op voor bijv. het graan en de katoen uit de Vereenigde Staten, maar hier kwam de prijsdaling in Dollars dezer artikelen Engeland te stade. Men kan redeneeren, dat deze producten bij een handhaven van den koers van het Pond nog goedkoop (in Ponden uitgedrukt) zouden zijn geworden en een drukkenden invloed op het Engelsche prijsniveau zouden hebben gehad, maar het gaat er hier alleen om te constateeren, dat door deze prijsdaling in vreemde valuta geen belangrijk verhoogende invloed op den prijs in Ponden is uitgeoefend, die men verwachten kon uit de koersdaling.

Tenslotte is dan nog de protectionistische epidemie

te noemen als factor, die er veel toe heeft bijgedragen om het Engelsche prijsniveau ook na den val van het Pond zoo vast te houden. Deze heeft weliswaar ook de Engelsche fabrikatenuitvoer getroffen, maar van primair belang zijn de belemmeringen, die aan den invoer van voedingsmiddelen en grondstoffen in vele landen in den weg zijn gelegd. Deze hebben ertoe bijgedragen om het wereldprijspeil van deze artikelen in belangrijke mate omlaag te drukken, waardoor de Engelsche producenten de grondstoffen, die zij direct of indirect nodig hebben, kunnen betrekken tot prijzen in gedeprecieerde Ponden uitgedrukt, die niet hooger zijn dan vroeger, zoodat er voor hen geen noodzaak bestaat de prijzen van hun producten te verhoogen.

Hiermede meenen wij eenige oorzaken van de huidige stabiliteit van de Engelsche indexcijfers te hebben geschetst, waaruit intusschen wel gebleken is, dat deze door een samenloop van deels heel andere omstandigheden dan in Duitschland in het begin der twintiger jaren heerschten, is veroorzaakt.

VERSLAG VAN DE COMMISSIE INZAKE WETTELIJKE REGELING VAN DE AFBETALINGSOVEREENKOMST.

Mr. J. L. Bakhuysen Schuld schrijft ons:

Hoewel Dr. R. Van Genechten in zijn artikel over deze materie in het nummer van 30 November 1932 uitgaat van de juiste premisse, dat de Commissie zich geplaatst heeft op het standpunt, dat er weliswaar aan het afbetalingsstelsel bezwaren verbonden zijn, maar dat dit stelsel als zoodanig niet verwerpelijk is, zijn inhoud en wijze van behandeling van zijn artikelen in strijd en tegenspraak met zijn punt van uitgang.

Waar de Minister van Justitie in zijn installatierede juist naar voren bracht, dat het uitgangspunt bij de instelling der Commissie voor de Regeering niet in de eerste plaats is geweest een onderzoek van het afbetalingsstelsel als sociaal en economisch verschijnsel, maar de kwestie of en, zoo ja, welke regelen van overeenkomstenrecht de wet zou hebben te stellen ten aanzien van de overeenkomsten van koop en verkoop op afbetalingen, heeft de Commissie haar taak m.i. zeer juist begrepen door zich te beperken tot voorstellen van practische strekking, zonder zich verder te laten verleiden tot theoretische bespiegelingen.

Het afbetalingsstelsel, dat zich in alle landen en in alle lagen der Maatschappij een voldongen bestaansrecht heeft verzekerd, nog langer met economische en juridische betoogen als onbestaanbaar te qualificeeren, is even onvruchtbaar als door middel van de kerkelijke argumenten der middeleeuwen den interest te bestrijden.

Waar Dr. van G. schamper spreekt van de nieuwe theorie omtrent de kapitaalvorming, verwacht hij klaarblijkelijk de begrippen sparen en kapitaalvorming; immers het sluiten eener lijfrenteverzekering is b.v. ook een vorm van sparen, echter zonder het doel kapitaal te vormen.

Waar het hier op aankomt is niet of koopen op afbetaling sparen beteekent, maar of deze wijze van koopen het sparen belemmert en de statistieken der spaarbanken zijn er om het tegendeel aan te toonen.

Wanneer Dr. van G. zoo scherp de tegenstelling trekt tusschen „blijvend nut” en „tijdelijk genot”, bedoelt hij dit zeker alleen tenopzichte van andere goederen dan die, welke een productief doel hebben, daar toch voor deze laatste het afbetalingsstelsel een gewoon productief crediet beteekent. Maar overleven niet practisch vele goederen voor consumptie bestemd, zooals meubelen, haarden, radiotoestellen en stofzuigers — met vele jaren de periode der afbetalingstermijnen? Is dit dan geen element van sparen?

Terecht merkt Dr. van G. op, dat „wanneer het noodig is het verkochte goed zelf als onderpand te

nemen voor het verleende crediet, dit zou bewijzen, dat de credietwaardigheid van den credietnemer op zichzelf niet groot genoeg is om hem dit crediet te verleenen.” Dit argument als een novum te lanceeren tegen het afbetalingsstelsel is in wezen het verwerpen van elke credietverleening met zakelijk onderpand, daar er economisch geen verschil bestaat tusscheen een hypotheek en een verkoop op afbetaling met eigendomsvoorbehoud. Maar evenmin is deze constructie een juridisch novum, daar het Romeinsche Recht in de Fiducia reeds een rechtsinstituut kende, waarbij ook roerend goed, dat tot zekerheid diende, in de macht van den schuldenaar werd gelaten.

Ongetwijfeld zal het meermalen voorkomen, dat een koper op afbetaling gedurende de betaling van zijn termijnen ernstig betreurt ermede begonnen te zijn, maar of dit zooveel meer voorkomt dan dat een koper welke à contant heeft gekocht, later spijt krijgt van zijn koop, valt inderdaad te betwijfelen. Eens gekocht blijft gekocht, ook al betaalt men in termijnen.

Waar het zakelijk onderpand in den vorm van hypotheek niet meer als immoreel wordt beschouwd, al kan ook het beleid van hypotheekbanken aanleiding geven tot het „forceeren” van crediet, en waar ook het leven van een mensch, door middel van een levensverzekering, een gezonde basis voor credietverleening vormt, rijst de vraag of ook niet zijn „earning power” evengoed de grondslag voor een te verlenen crediet mag zijn.

Gelukkig dat de Hooge Raad uitdrukkelijk beslist, dat deze vorm van zakelijke zekerheid niet in strijd is met de wet, zoodat hierover Dr. van G. geen zorgen meer behoeft te hebben.

De Gemeente-Gasfabrieken en de Gemeente-Electriciteitswerken te Amsterdam hebben zelve aan de Commissie medegedeeld voor ruim 60 pCt. van hun omzet gebruik te maken van afbetalingsovereenkomsten met eigendomsvoorbehoud, zoodat het inderdaad opmerkelijk is, dat Dr. van G. meent, dat alle geraadpleegde Overheidsinstellingen tegenstanders van het afbetalingsstelsel zijn. Dat Armenzorg en Maatschappelijk Steun herhaaldelijk in aanraking komen met de uitwassen van dit systeem is een reden te meer, dat deze misstanden door wettelijke regelen behooren te worden weggenomen.

Indien de afbetalingsovereenkomst zonder eigendomsvoorbehoud slechts toelaatbaar zou zijn, zouden de rechtsmaatregelen, tot nakoming van deze contracten, zooals faillissement, gijzeling, executie, looncessie en loonbeslag meer vexatoir zijn, dan de eenvoudige procedure tot nakoming van de afbetalingsovereenkomst met eigendomsvoorbehoud, welke door de Commissie wordt voorgesteld. En economisch blijven de argumenten dezelfde voor de afbetalingsovereenkomst met of zonder clause van eigendomsvoorbehoud.

Dr. van G. maakt er de Commissie een verwijt van, dat zij in art. 1576 h. een negatieve definitie geeft van de huurkoop. Men houde echter in het oog, dat dit artikel slechts een aanvulling is van art. 1576 B.W. dat een positieve definitie geeft van de afbetalingsovereenkomst in het algemeen. Of een negatieve definitie gegeven wordt „waarbij de eigendom niet door enkele overeenkomst overgaat”, of dat men zich positief uitdrukt door te zeggen: „waarbij niettegenstaande de feitelijke overdracht de eigendom wordt voorbehouden” is bovendien precies hetzelfde.

Volgens de bestaande wetsregelen gaan alle rechten en verplichtingen van een overledene over op diens erfgenamen, tenzij uit de wet of uit den aard der rechtshandeling, zooals persoonlijke rechten of verplichtingen, het tegendeel voortvloeit.

Terecht heeft de Commissie deze materie dus niet kunnen regelen in een lex specialis, hoewel Dr. van G. zich over deze overleden huurkopers ernstig bezorgd schijnt te maken.

Zeer zeker is er een novum in de voorgestelde artikelen 162 a en 164 B.W. en de hiermede in overeenstemming zijnde wijzigingen van art. 167 en 169 B.W. Afscheiden van de vraag of de beschikking over het „vermogen” van huurkoopers van stofzuigers en radiotoestellen inderdaad van groot belang is, blijft hier toch een groote principiële inbreuk op de thans geldende huwelijkswetgeving bestaan.

Deze bepalingen, hoe juist ook van een practisch en menschelijk standpunt bekeken, druischen te veel in tegen de bestaande wetsorde, dan dat een verwezelijking hiervan wenschelijk en waarschijnlijk kan worden geacht.

Het bijzondere voorrecht toe te kennen aan den huurverkooper in de voorgestelde wijziging van art. 1186 B.W. is billijk ten opzichte van den huurverkooper, die maar al te gemakkelijk het slachtoffer zou kunnen worden van een huurkoop, die in overleg met een huiseigenaar of kamerverhuurder, zich verschillende goederen op afbetaling aanschafft, welke dan door een geësceneerde wanbetaling van de huur in handen zou vallen van den verhuurder. Dit beginsel kent trouwens onze wet reeds in art. 1192 B.W., waarvan overigens de practische beteekenis gering is, omdat naar vaste jurisprudentie het voorrecht van den verkooper alleen dan voorgaat, wanneer de verhuurder *ten tijde van het aangaan van de huur* wist, dat de goederen niet betaald waren.

De beperking, welke de Commissie zich heeft meenen te moeten opleggen in de voorgestelde wettelijke regeling van de afbetalingsovereenkomst, geeft blijk van een diepgaande studie van de materie, zowel economisch als juridisch, en tevens van een juiste kijk op de psyche van het Nederlandsche publiek, door geen wettelijke regelingen voor te stellen, welke de vrijheid en het particulier initiatief onnoodig aan banden zouden leggen.

Naschrift. Gaarne maak ik van de mij door Redactie geboden gelegenheid gebruik om een paar woorden aan het stuk van Mr. J. L. Bakhuysen Schuld toe te voegen. Niet om met hem nader in debat te treden, dit zou neerkomen op een herhaling van wat ik geschreven heb, maar om een paar punten recht te zetten.

Niet ik spreek van kapitaalvorming door middel van het afbetalingstelsel, maar het rapport noemt het een „belegging van gespaarde en op te sparen gelden” en vergelijkt het genot der goederen met het „kweken van interest” (p. 53).

Niet ik maak de scherpe tegenstelling tusschen „een voorwerp van blijvend nut” en „vluchtig genot”, maar juist het rapport wil op grond van die zoogenaamde tegenstelling het afbetalingstelsel verdedigen (p. 53).

Niet ik heb beweerd, dat alle geraadpleegde Overheidsinstellingen tegenstanders van het afbetalingstelsel zijn, maar het rapport zelf zegt (p. 11), dat de overheidsinstellingen die geraadpleegd werden „zich vrijwel unaniem tegenstanders van het afbetalingstelsel verklaarden”.

Het is allerminst mijne bedoeling geweest de bekwaamheid van de commissie in twijfel te trekken. Ik heb daartoe voor de juridische kennis van Prof. van der Heyden en voor het economisch inzicht van Prof. Polak te veel respect en waardeer te zeer wat Mr. van den Bergh gedaan heeft i.z. de geldschieterswet. Maar de grondslag waarop de commissie heeft gebouwd is verkeerd; de onmogelijke constructie waartoe zij komt, vloeit voort uit de onhoudbaarheid van het economisch verschijnsel dat zij wilde regelen. Er is maar eene bevredigende oplossing van het afbetalingstelsel: dat is het funeste, onhoudbare en de persoonlijke vrijheid der minder ontwikkelde bevolkingsgroepen ernstig bedreigende, huurkoopstelsel onmogelijk te maken, zeker voor zoover het betreft niet-productieve goederen.

G. VAN GENECHTEN.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE BUITENLANDSCHE HANDEL VAN DUITSCHLAND IN 1932.

Dr. H. C. Strohmayr te Berlijn schrijft ons:

Reeds bij de bespreking van de resultaten van den buitenlandschen handel in 1931 werd er hier¹⁾ op gewezen, dat het enorme uitvoeroverschot van bijna R.M. 3 milliard een eenmalig verschijnsel was, dat zich binnen afzienbaren tijd vermoedelijk niet zou herhalen. Deze veronderstelling was af te leiden uit de structuur en de tendens van de totale handelsbeving. De invoer werd, in hoofdzaak uit conjunctuuroorzaken, beperkt en de uitvoer gelijktijdig geleidelijk vergroot. De achteruitgang van den invoer had in hoofdzaak op grondstoffen en halffabrikaten betrekking, terwijl de fabrikaten een overwegend bestanddeel van den vergrooten uitvoer vormden.

De verandering in de ontwikkeling van den Duitschen buitenlandschen handel, welke het jaar 1932 medebracht, kwam niet onverwacht. Voor het eerst sedert 1929 is de uitvoer onder invloed van de den uitvoer beperkende factoren meer gedaald dan de invoer. Deze kon zijn achteruitgang niet meer in dezelfde mate en in hetzelfde tempo voortzetten, omdat de natuurlijke behoefte aan grondstoffen van het Deutsche bedrijfsleven en de nooit geheel en al ophoudende vraag naar consumptiegoederen, een zekeren invoer noodzakelijk maakten.

Ontwikkeling van den buitenlandschen handel van
Duitschland (in millioenen R.M.).

	1932	1931	1930	1929
<i>Invoer</i> totaal	4.666	6.727	10.393	13.447
Levensmiddelen	1.493	1.970	2.969	3.823
Grondstoffen	2.412	3.478	5.508	7.205
Fabrikaten	727	1.225	1.798	2.269
<i>Uitvoer</i> totaal	5.739	9.599	12.036	13.483
Levensmiddelen	203	359	480	701
Grondstoffen	1.032	1.813	2.450	2.296
Fabrikaten	4.489	7.380	9.037	9.833

Sedert de invoer in 1928 zijn hoogsten stand heeft bereikt, is hij met ca. 70 pCt. gedaald. De uitvoer is ten opzichte van het pas in 1929 bereikte hoogtepunt met ongeveer 58 pCt. afgenomen. Terwijl de daling van in- en uitvoer tot 1931 met een voortdurende stijging van het uitvoeroverschot gepaard ging, is het uitvoersaldo van 1932 met rond R.M. 1 milliard tot rond een derde van den omvang van het vorige jaar gedaald. De vermindering van den uitvoer naar de waarde bedraagt 39 pCt., naar de hoeveelheid 31 pCt. Van den achteruitgang van den uitvoer met in totaal R.M. 3,8 milliard komt alleen voor rekening van de grondstoffen R.M. 781 millioen tegenover een daling van de hoeveelheid met slechts 25 pCt., een verlies naar de waarde van 43 pCt. De achteruitgang van den totalen invoer naar de hoeveelheid bedroeg slechts 8,5 pCt. tegenover een daling naar de waarde van 30,5 pCt.

In de afzonderlijke maanden van het jaar 1932 was de ontwikkeling aan aanzienlijke schommelingen onderhevig, doch de ongunstige factoren hadden — speciaal in het eerste halfjaar — zichtbaar de overhand, waarbij — zooals ook gedurende den verderen loop van het jaar — zelfs de seizoensverschijnselen zich slechts met moeite konden doorzetten. Het resultaat van Januari openbaarde reeds de door economisch-politieke maatregelen van de meest verscheiden soort aan den internationalen goederenhandel in den weg gelegde hindernissen in een boven alle verwachting sterke daling van den uitvoer. Zoo leed b.v. de uitvoer naar Groot-Brittannië, welke reeds in December 1931 met R.M. 20 millioen was gedaald, een verder verlies van meer dan R.M. 50 millioen.

Tijdens het voorjaar toonde de ontwikkeling van den in- en uitvoer steeds geprononceerder de sporen

¹⁾ Zie Economisch-Statistische Berichten van 27 Januari 1932.

van de in algemeene invoerrestrictie ontwaardende handelspolitiek van de wereld eenerzijds en van den specialen financiëlen noodtoestand van Duitschland anderzijds. Een verdere verschuiving in de structuur kwam daarin tot uitdrukking, dat de invloed van de prijsbeweging op het niveau van de gemiddelde waarde voor het grootste gedeelte door verschuivingen in de samenstelling van de uitvoer-artikelen werd genivelleerd.

De uitvoer bereikte voor de eerste maal in Mei een laagtestand met slechts R.M. 447 millioen. In de eerste plaats had de sedert einde 1931 voortdurende achteruitgang van den uitvoer naar Groot-Brittannië en de Britsche bezittingen tengevolge, dat op dat tijdstip de Deutsche handelsbalans met het Britsche Rijk reeds passief was. De uitvoer naar de hoeveelheid bedroeg nog slechts de helft van de hoeveelheid van October 1929. De tot dat tijdstip voortgezette prijsdaling beteekende, dat in Mei 1932 voor de betaling van een nominaal onveranderde schuld, gemeten naar de gemiddelde waarden van den uitvoer, voor 36 pCt. meer aan goederen moest worden geëxporteerd dan in 1928.

Een nieuwe ongunstige verandering deed zich in den herfst voor, toen de internationale baisse voor grondstoffen voor het eerst voor een lichte stijging plaats maakte. Het prijsniveau van de ingevoerde grondstoffen steeg gemiddeld met 3 pCt., terwijl de stijging van de gemiddelde invoerwaarden van sommige grondstoffen nog aanzienlijk boven dit percentage lag. Daarentegen bleef het gemiddelde prijsniveau van den uitvoer nog ongeveer in dezelfde mate dalen.

Dientengevolge kwam de prijschaar, die den buitenlandschen handel van Duitschland wegens zijn gedifferentieerde goederenstructuur van in- en uitvoer steeds beheerscht, en die tot dusverre de handelsbalans tijdens de depressie had verlicht, thans in den vorm van een belasting, wat de prijzen betreft, op de handelsbalans tot uiting. Terwijl de fabrieken, die het grootste deel van den export omvatten, nog verder in prijs daalden, begonnen de grondstoffen, waaruit de invoer voor het grootste deel bestaat, reeds in prijs te stijgen. De Decemberbalans daarentegen bracht niettegenstaande de achteruitgaande of tenminste in het gunstigste geval gelijkblijvende seizoensbeweging in vergelijking met dezelfde periode van vorige jaren een niet onaanzienlijke stijging van den uitvoer, die in zooverre als reflex van de conjunctuur mag worden beschouwd, dat zij verbeterde afzetmogelijkheden doet verwachten. Als gevolg van den eveneens aanzienlijk gestegen invoer hebben de grondstoffenvoorraden van de industrie en den handel bijna het niveau van het vorige jaar bereikt en dit naar de hoeveelheid wellicht zelfs reeds weder overschreden.

* *

De enorme achteruitgang van den buitenlandschen handel van Duitschland is ten deele in overeenstemming met de inkrimping van den wereldhandel. In dit kader heeft een enorme verschuiving van de concurrentievoorwaarden plaats gevonden. Volgens berekeningen van het Institut für Konjunkturforschung kwam einde 1932 rond 50 pCt. van den wereldhandel voor rekening van landen met gedeprecieerde valuta's, voorts 18 pCt. voor rekening van staten met door noodverordeningen gesteunde valuta's en slechts 32 pCt. voor rekening van landen, waar de gouden standaard nog volkomen gehandhaafd is.

Van speciale beteekenis is ook de sterke vermindering van de onzichtbare posten op de betalingsbalansen. De geld- en kapitaalverplaatsingen tusschen de staten onderling, voortvloeiende uit het credietverkeer, den rente- en amortisatiedienst, het vreemdelingenverkeer, diensten en andere dergelijke vormen van internationale kapitaalbeweging, zijn voortdu-

rend afgenomen en daarmee eveneens de in- en uitvoeroverschotten, die door overdracht van kapitalen op de betalingsbalansen tusschen de landen vereffend plegen te worden.

De conjuncturele behoeftevermindering tezamen met de steeds verder om zich heen grijpende handelspolitieke afsluiting heeft de gevolgen van de concurrentie der landen met gedeprecieerde valuta's in zooverre verzacht, dat ook belangrijke uitvoerlanden, zoals b.v. Engeland en Japan, hun buitenlandschen handel temidden van den algemeenen achteruitgang tot dusverre konden handhaven, echter niet konden uitbreiden.

Het Duitsche aandeel in den wereldhandel is in 1932 voor de eerste keer relatief sterker gedaald dan de geheele omvang van den wereldhandel. Daar het aandeel van Duitschland echter tegen het einde van het jaar niet nog verder is gedaald, mag worden aangenomen, dat het aan de Deutsche industrie intusschen gelukt is, haar concurrentiecapaciteit ten opzichte van landen met gedeprecieerde valuta's op het gedaalde omzetriveau te stabiliseeren.

Desondanks mag niet over het hoofd worden gezien, dat de handelspolitieke plaats van Duitschland met name in Europa zeer zwak is. De statistiek van den buitenlandschen handel toont, dat Duitschland bij den uitvoer naar de meeste Europeesche landen in sterkere mate geïnteresseerd is, dan deze landen bij den uitvoer naar Duitschland. Het actiefsaldo van onze handelsbalans berust op het verkeer met Europa, dat rond drie vierden van den geheelen Duitschen uitvoer opneemt. Het uitvoeroverschot t.o.v. de Europeesche landen is bovendien groot genoeg, om het door den invoer van levensmiddelen en grondstoffen verkregen invoeroverschot in het verkeer met de overzeesche landen te vereffenen.

Des te bedenkelijker is de sterke inkrimping van den Duitschen uitvoer naar de Europeesche afzetgebieden, die nog het best in staat zijn in te voeren. Deze kan op basis van de resultaten van de eerste negen maanden van 1932 als volgt worden berekend:

Achteruitgang van den uitvoer in 1932 in pCt. t.o.v.

	1931	1929
Groot-Brittannië	61	66
Randstaten	52	68
Scandinavie	50	61
Frankrijk	41	47
Zuid-Europa	47	67
Nederland	29	53
Zwitserland	24	34
Rusland	15	+ 93

Nog ongunstiger wordt het beeld van den buitenlandschen handel van Duitschland, wanneer men de afzetgebieden naar hun betalingsgewoonten en valuta-toestanden groepeerd. Dan blijkt, dat in 1931 nog rond 75 pCt. van den Duitschen uitvoer naar landen ging met een middelmatig betalings- en valuta-risico en dat de overige 25 pCt. door staten werd opgenomen, die, hoewel langzaam betalende, geen transferbeperkingen hebben ingevoerd.

In den loop van 1932 bleef het aandeel van den uitvoer naar landen met onbelemmerd betalingsverkeer wel stabiel, doch intusschen heeft bijna 10 pCt. van de Deutsche afnemers door transfermoratoria en andere maatregelen inzake deviezennoodverordeningen den Duitschen uitvoer met belangrijke additioneele risico's belast.

Een aparte plaats neemt Rusland in, dat door zijn aanzienlijke orders in verband met de uitvoering van het Vijfjarenplan in 1932 als afnemer van Deutsche goederen tot de eerste plaats is genaderd; bijna een derde van het Deutsche uitvoeroverschot is aan het handelsverkeer met Rusland te danken. Daarbij is het aandeel van den Duitschen uitvoer naar Rusland in den geheelen uitvoer in de periode van 1927 tot 1932 van 3,1 tot 11,3 pCt. gestegen, terwijl het aandeel van

den invoer uit de Sovjet-Unie in den totalen Duitschen invoer in hetzelfde tijdvak slechts van 3,1 tot 6,4 pCt. is toegenomen. De zaken met Rusland, in de eerste plaats uitvoer van productiemiddelen betreffende, welke wordt bevorderd door speciale garanties en crediettransacties, draagt in zekeren zin het stempel van het eenmalige. Reeds in 1932 bleven de leveringen aanzienlijk bij den opzet ten achter, terwijl in 1931 de Russische opdrachten het aanvankelijk projecteerde plan nog sterk hebben overschreden. Afgezien van het feit, dat de betaling van den buitengewoon omvangrijken invoer ten aanzien van den voortdurend dalenden afzet van de eigen producten steeds grootere moeilijkheden veroorzaakt, moet er rekening mede worden gehouden, dat de periode van den opbouw van het productie-apparaat in Sovjet-Rusland binnen afzienbaren tijd ten einde zal zijn.

De uit de credietcrisis voortvloeiende nauwe samenhang van handelsbalans en deviezenpositie heeft ertoe geleid, dat de ontwikkeling van den buitenlandschen handel thans, in tegenstelling met normale tijden, bijna uitsluitend onder het speciale gezichtspunt van den omvang van het uitvoeroverschot moet worden beschouwd. Problemen, die op zichzelf voor het eigen land nauwelijks van minder betekenis zijn, zoals b.v. het verband tusschen den dalenden absoluten uitvoer en de dalende bedrijvigheid, treden daarbij steeds meer op den achtergrond.

Volgens raming heeft de Deutsche betalingsbalans alleen voor de jaarlijksche renten en aflossingen op de Deutsche buitenlandsche leeningen rond R.M. 800 miljoen aan deviezen noodig. Hierbij komen nog ongeveer R.M. 200 miljoen aan rente voor andere buitenlandsche verplichtingen op langen termijn, benevens R.M. 700—800 miljoen aan rente voor de buitenlandsche schulden op korten termijn, zoodat in totaal aan deviezen voor den schuldendienst R.M. 1,6 à 1,8 milliard noodig is. Hiervan kunnen ongeveer R.M. 400 miljoen voor deviezeninkomsten uit de Deutsche investeringen en diensten in het buitenland worden afgetrokken. Als eindresultaat zou dientengevolge een maandelijksch uitvoeroverschot van tenminste R.M. 110—130 miljoen verkregen moeten worden, om de Deutsche deviezenbalans in evenwicht te kunnen brengen.

In werkelijkheid hebben de zaken zich gedurende het afgelopen jaar om speciale redenen anders ontwikkeld. Het aan het buitenland leveren op crediet had tengevolge, dat de Deutsche deviezenbalans in den loop van het geheele jaar een aanzienlijke verlichting door goudverkoop van Rusland

ondervond, welke tot betaling dienden van uitvoer, welke lang geleden plaats had. Hetzelfde verschijnsel zal ook in de naaste toekomst nog voortduren; de kortelings weder sterk verminderde Russische bestellingen zullen echter in mindere inkomsten aan deviezen in latere jaren tot uiting komen. Een verdere verlichting was een gevolg van den goeden oogst, welke voor het eerst sedert het einde der vorige eeuw in Duitschland een graanoverschot opleverde. Kleine invoeren en uitvoer van graan kunnen, wat de deviezenpositie betreft, een algeheele verlichting van in totaal ca. R.M. 300 miljoen tengevolge hebben.

Uit de eerste raming van het Statistische Reichsamt voor de belangrijkste posten van de Deutsche betalingsbalans voor 1932 blijkt, dat de zoogenaamde „lopende posten” van de balans een actiefsaldo van R.M. 300 miljoen hebben opgeleverd. Tegenover een uitvoeroverschot van R.M. 1,1 milliard en een bedrag van R.M. 200 miljoen uit hoofde van dienstverrichtingen staan R.M. 800 miljoen wegens meerdere rentebetalingen en R.M. 200 miljoen aan resteerende herstelbetalingen. De afgifte van goud en deviezen van de circulatiebank bedroeg R.M. 250 miljoen (tegenover R.M. 1,65 milliard in 1931). Bijgevolg waren voor terugbetaling van kapitaal aan het buitenland ongeveer R.M. 500 tot 600 miljoen beschikbaar.

Ongeveer R.M. 450 miljoen werden voor de aflossing van leeningen op langen termijn en credieten, benevens voor de terugbetaling van kortlopende schulden van het Rijk, de Reichsbank en de Golddiskontbank gebruikt. Volgens mededeelingen van de Reichsbank moest voor aflossing van leeningen op langen termijn volgens het daartoe opgestelde plan in 1932 rond R.M. 213 miljoen worden opgebracht.

Hiervan moeten de onder de herstelbetalingen genoemde bedragen voor aflossing, groot R.M. 43 miljoen worden afgetrokken. Voorts wordt het op te brengen bedrag verminderd met de koerswinsten, verkregen bij den wederinkoop van in het buitenland genoteerde Deutsche obligaties. Het wordt echter verhoogd met de wederinkoopen, die niet in het plan voorzien waren, zoodat men in totaal met tenminste R.M. 200 miljoen voor deze aflossingen kan rekenen. Voor rekening van de terugbetaling van het Lee-Higginson crediet en van het discontoeeringcrediet van het Rijk, benevens van het herdiscontoeeringcrediet van de Reichsbank en van de Golddiskontbank komen rond R.M. 250 miljoen.

Indien men er rekening mede houdt, dat bovendien een consolidatie van R.M. 100 miljoen kortlopende schulden in verplichtingen op langen termijn heeft

AANTEKENINGEN.

Resultaat van de rondvraag van de Internationale Vereeniging voor de Suikerstatistiek.

Dr. Gustav Mikusch te Weenen zendt ons onderstaand overzicht van de Internationale Vereeniging voor de Suikerstatistiek:

	Aantal werkende fabrieken		Aantal antwoorden	Hoeveelheid verwerkte bieten in metr. tonnen		Suikerproductie in metr. tonnen ruw-suikerwaarde		± in procenten t.o.v. het vorige jaar			
	1932/33	1931/32		1932/33	1931/32	1932/33	1931/32	Verwerkte bieten	Suikerproductie		
Duitschland	200	216	200	6,748.053	9,414.290	1,082.669	1,594.810	—	28.32	—	32.11
Tsjecho-Slowakije	121	133	120	3,596.133	4,429.018	630.092	814.446	—	18.81	—	22.64
Oostenrijk	7	7	7	1,012.810	971.126	165.432	162.550	+	4.29	+	1.77
Hongarije	12	12	12	701.537	817.017	103.100	125.250	—	14.13	—	17.68
Joego-Slavië	8	8	8	645.349	608.734	84.779	83.436	+	6.01	+	1.61
Roemenië	7	6	7	400.000	350.000	62.220	47.944	+	14.29	+	29.78
Iersche Vrijstaat	1	1	1	154.000	34.850	26.500	5.580	+	341.89	+	374.91
België	36	42	36	1,910.000	1,326.000	253.369	205.064	+	44.04	+	23.56
Italië	51	52	51	2,340.000	2,490.000	315.000	361.400	—	6.02	—	12.84
Polen	64	67	64	2,357.050	2,736.572	416.470	493.190	—	13.87	—	15.56
Denemarken	9	9	9	1,274.400	737.500	191.770	122.046	+	72.80	+	57.13
Zweden	19	20	21	1,518.609	852.426	235.310	143.612	+	78.16	+	63.85
Finland	1	1	1	53.200	31.326	6.347	4.203	+	69.83	+	51.01
Turkije (Europ.)	1	1	1	108.500	103.200	18.500	16.000	+	5.14	+	15.63
Totaal	537	575	538	22,819.711	24,902.059	3,591.558	4,179.531	—	8.36	—	14.07

plaats gevonden, dan vindt men als kapitaalbeweging op *langen* termijn op de actiefzijde rond R.M. 100 miljoen en op de passiefzijde rond R.M. 200 miljoen; als kapitaalbeweging op *korten* termijn daarentegen op de passiefzijde R.M. 350 miljoen. Het resterende passief-saldo, ten bedrage van R.M. 100 miljoen bestaat uit elementen van de meest verscheiden soort. Op de actiefzijde komen hier de betalingen van het buitenland voor in 1931 geleverde goederen, bedragen voor rente en aflossing, die de buitenlandsche schuldeischers in Duitsland lieten staan, terugkeer van gevlucht kapitaal. Op de passiefzijde moeten in de eerste plaats worden genoemd: delging van „Stillhalte”-credieten en andere credieten, die niet in het plan voor aflossing van buitenlandsche schulden zijn opgenomen, benevens exportcredieten.

* * *

Uit zijn actieve handelsbalans en door verdere inkringing van zijn reeds zeer geringe goudvoorraad en deviezenportefeuille heeft Duitsland in 1932 naast de loopende rentebetalingen aanzienlijke kapitaalbedragen afgelost. In de veronderstelling, dat de rentelast voor de buitenlandsche credieten geen noemenswaardige verlichting ondervindt, is het in het loopende jaar voor schulddeging beschikbare bedrag zelfs onder gunstige omstandigheden slechts op R.M. 200—300 miljoen te ramen. Het in evenwicht brengen van de betalingsbalans door het opnemen van nieuwe credieten zal voorloopig slechts in den vorm van omzetting van kortlopende schulden in schulden op langen termijn mogelijk zijn. Een verbetering van den economischen wereldtoestand kan wel tot een vergroting van den uitvoer leiden, maar zal tegelijk een vermindering van het uitvoersaldo met zich brengen, indien de alsdan noodzakelijk stijgende invoer van grondstoffen niet op groote schaal door credieten kan worden gefinancierd. Het streven van

Duitsland moet derhalve onder toepassing van alle ten dienste staande middelen op een vergroting van den uitvoer gericht zijn.

De golf van protectionisme, die op het oogenblik door de wereld gaat, heeft slechts gedeeltelijk dieper liggende blijvende oorzaken. De door den wereldoorlog en zijn gevolgen in het leven geroepen structuurveranderingen (ontstaan van nieuwe industrieën, de industrialisatie van overzeesche gebieden, de vorming van talrijke nieuwe landen en daarmede eveneens van nieuwe grenzen, bovenal echter ook de verscherping van de agrarische crisis tengevolge van de veranderingen in den graanbouw) hebben voor een deel ook den wereldhandel in nieuwe banen geleid, voor een deel slechts een verschuiving in zijn samenstelling in de richting van een toenemend aandeel van den uitvoer van productiemiddelen veroorzaakt.

Principieel zijn hiervan te onderscheiden die handelsbelemmeringen, welke gedurende de beide laatste jaren als gevolg van de credietcrisis zijn ingevoerd en wier gemeenschappelijk karakter het rechtstreeks oorzakelijk verband met valutavragen is. Het waren allereerst de debiteurlanden, die tot afweer van de plotselinge credietopzeggingen maatregelen voor beveiliging van hun valuta's namen. Hier is de inkringing van de goederenmarkten dientengevolge meer een secundair nevenverschijnsel geweest. Daar echter de plotselinge betaling van schulden na het aanspreken van de meestal geringe goud- en deviezenreserves slechts door middel van een geforceerden goederenuitvoer kon plaats vinden, werden de crediteurlanden na korten tijd met goederen overstroomd. Als afweer namen zij allerlei protectionistische maatregelen, zonder te bedenken, dat op deze wijze de moeilijkheden van de door hen zelf in beweging gezette overdracht van kapitalen op korten termijn slechts kon worden verscherpt.

Het is te verwachten, dat na het terugtrekken van

MAANDCIJFERS.

Indexcijfers van Nederlandsche aandelen.

De Bank voor Handel en Scheepvaart te Rotterdam zendt ons onderstaand overzicht:

Indexcijfers van 12 aandeelengroepen der Amsterdamsche effectenbeurs.¹⁾

	Banken	Electriciteit	Handel- ondern.	Industrie	Kunst- zijde	Mijnbouw	Olie	Rubber	Scheep- vaart	Suiker	Tabak	Thee
Gemiddelde 1909	158.3	337.5	168.0	432.7	243.0	268.7	402.0	233.5	125.0	398.4	487.3	443.2
„ 1930	149.4	257.7	125.6	264.9	87.4	177.2	371.1	110.7	82.6	292.9	361.3	357.2
„ 1931	118.1	211.8	93.4	167.7	64.5	144.5	209.8	51.8	49.6	181.9	241.6	251.4
„ 1932	76.4	178.3	67.1	115.6	37.6	106.4	137.5	27.0	24.9	107.2	137.9	175.9
Januari 1931	137.2	220.4	110.9	199.—	57.4	149.1	290.7	75.8	63.5	223.8	274.—	280.5
Februari „	140.7	239.9	117.5	217.5	69.7	167.5	307.3	80.2	65.6	238.4	307.8	292.1
Maart „	143.—	248.6	124.3	223.2	78.9	176.7	288.3	81.4	63.9	243.3	306.2	290.7
April „	139.4	238.4	113.5	207.3	84.4	172.4	253.9	58.5	57.5	219.5	299.8	283.4
Mei „	132.7	222.5	95.1	178.8	76.2	159.6	220.—	50.5	54.3	190.9	275.9	251.—
Juni „	127.5	217.5	89.—	165.1	68.7	150.8	208.6	49.4	53.1	191.3	262.4	249.7
Juli „	126.4	228.8	100.2	168.8	70.6	163.6	218.2	58.5	55.8	208.9	254.2	262.9
Augustus „	113.2	210.9	88.2	151.2	65.—	147.6	194.7	44.4	48.—	178.4	218.4	247.—
September „	95.3	190.1	73.6	126.1	60.9	118.9	147.9	31.7	37.3	134.—	168.7	220.1
October „	89.1	181.3	71.7	125.3	49.2	107.8	140.7	32.6	34.7	122.1	174.7	222.2
November „	93.2	184.2	75.4	135.4	48.9	120.1	133.6	32.9	34.9	125.9	196.3	237.2
December „	79.—	158.4	61.5	114.2	44.2	99.5	113.1	26.3	26.7	106.5	161.3	179.7
Januari 1932	80.5	174.4	63.5	124.—	43.5	107.4	118.9	28.2	27.4	108.—	173.7	181.4
Februari „	82.8	173.—	65.8	123.2	42.4	110.1	139.2	28.2	27.7	108.7	179.6	178.1
Maart „	81.3	184.7	69.—	122.9	41.7	110.9	149.3	24.2	27.—	112.7	176.3	182.2
April „	69.8	166.7	58.8	102.1	34.3	92.4	118.3	13.7	20.1	96.6	111.—	154.—
Mei „	65.—	163.9	52.5	93.5	33.5	86.8	117.8	14.2	19.1	84.5	101.9	157.3
Juni „	59.4	156.1	51.2	88.5	32.3	83.9	118.1	14.1	17.3	87.6	94.7	154.3
Juli „	68.3	167.1	63.7	106.1	34.1	92.2	129.1	22.5	21.—	105.6	120.1	170.6
Augustus „	79.8	183.5	71.5	126.2	33.2	104.9	153.5	35.1	26.4	118.—	138.4	200.5
September „	86.—	194.5	78.1	133.4	43.6	123.7	166.4	42.4	31.1	128.8	151.3	201.6
October „	83.7	189.3	77.5	127.1	39.4	120.4	147.—	34.—	28.5	118.7	135.8	187.6
November „	81.1	193.1	77.2	124.1	38.2	121.4	145.1	34.7	27.—	111.7	136.8	180.3
December „	78.9	193.2	76.4	116.1	35.—	123.1	146.7	32.8	26.1	104.9	135.—	157.3
Januari 1933	84.9	199.3	79.8	124.2	31.4	120.6	155.3	33.8	26.3	108.2	147.2	196.2

Schommelingen in het aandeelen-indexcijfer. 2 Januari 1933 f 2.228.869.000 = 100.

2 Januari 100.— | 18 Januari 101.3
11 „ 104.1 | 25 „ 101.6

¹⁾ Men zie voor de toelichting op dit overzicht het nummer van E.-S. B. van 15 Januari 1930, blz. 64.

de meeste credieten op korten termijn en met het oog op het langzaam terugkeerende vertrouwen tusschen crediteuren en debiteuren ook de wereldhandel weer in normale banen zal worden geleid. Hierdoor zal na het wegvallen van de oorzaken ook een groot deel van het op de valuta-politiek gefundeerde protectionisme vanzelf onnoodig worden.

Men mag echter niet uit het oog verliezen, dat de van de goederenzijde opgebouwde tariefmuren moeilijk zijn af te breken. Hier het initiatief te nemen, is niet in de laatste plaats de taak van Duitschland, omdat dit land op grond van zijn gegeven economische structuur een groot belang bij de onbelemmerde werkzaamheid van de wet van de comparatieve kosten heeft. De onderhandelingen over handelsverdragen met een aantal belangrijke afnemers zijn begonnen of staan voor de deur.

Het blijft te hopen, dat het hierbij van Deutsche zijde getoond gebrek in een juist handelspolitiek standpunt nog tijdig voor een anti-protectionistisch inzicht wijkt, opdat de eerste kiemen van een verbetering van de conjunctuur niet in hun ontwikkeling worden gesmoord, doordat Duitschland zichzelf van een voor een spoedige opleving onontbeerlijken toegang van de wereldmarkt berooft.

INGEZONDEN STUKKEN.

DE WERKING VAN DE DUITSCH-ZWEDSCHE REGELING VAN HET BETALINGSVERKEER.

Mr. A. E. von Saher schrijft ons:

In verband met het feit, dat thans de regeling van het verkeer in vreemde geldsoorten tusschen Duitschland en Nederland van kracht geworden is, waarover in het nummer van dit weekblad van 11 Jan. jl. een beschouwing van de hand van den heer Van Sandick verscheen, is het interessant te vernemen, hoe de ervaring op dit gebied in Zweden geweest is. De Kamer van Koophandel te Stockholm schreef mij dezer dagen:

„Over het algemeen zou men kunnen zeggen, dat de „nieuwe wissel-overeenkomst met Duitschland tot nog toe „bevredigend heeft gewerkt. Het kan als een voordeel voor „de Zweedsche exporteurs worden beschouwd, dat de vroeger „hinderlijke moeilijkheden, om vreemd geld in „Duitschland te verkrijgen, grotendeels opgeheven zijn en „dat betalingen in export-zaken nu beter verkregen worden dan vroeger het geval was.

„Volgens deze overeenkomst kan iedere Deutsche importeur, die in het bezit is van een z.g. wisselvergunning „en die voor goederen, uit Zweden ingevoerd, een bedrag „heeft te betalen, hetwelk hooger is dan het hem door de „Duitsche autoriteiten toegestaan, het verschil in R.M. „storten op de speciale rekening „Zweedsche Bank” bij de „Duitsche Rijksbank, voor welk bedrag de exporteur van „de goederen gecrediteerd wordt.

„Wanneer zulk een betaling is geschied, zal de Zweedsche „crediteur hiervan door de Zweedsche Bank in kennis „worden gesteld en zal deze daarna de Zweedsche Bank opdracht geven betreffende de beschikking over het betaalde „bedrag. Dit kan echter alleen worden toegepast voor „betalingen in Duitschland en vóór alles voor betalingen betreffende „Duitschen export naar Zweden.

„In de practijk verdisconteerden Zweedsche exporteurs gewoonlijk hun vorderingen bij de een of andere Zweedsche „handelsbank voor Zweedsch geld.

„Deze handelsbank verkoopt de vorderingen daarna weer „aan Zweedsche importeurs, die de aldus verkregen credieten gebruiken om hun Deutsche crediteuren te betalen.

„Voor zoover wij weten, hebben de Zweedsche handelsbanken geen moeilijkheden gehad om op deze manier de „vorderingen in R.M. te regelen. De vraag naar zulke vorderingen is vermoedelijk ook belangrijk grooter dan het „aanbod, daar de export van Duitschland naar Zweden belangrijk „groot is dan den import uit Zweden, terwijl, behalve dat, slechts een klein deel van den Zweedschen „export naar Duitschland vereffend wordt met behulp van „deze nieuwe manier van betalen.”

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN. GELDKOERSEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen. BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 2 1/2 19 Apr. '32	Lissabon .... 6 1/2 4 Apr. '32
Bk. (Bel. Binn. Eff. 3 19 Apr. '32	Londen ..... 2 30 Juni '32
Vrsch. in R.C. 3 19 Apr. '32	Madrid ..... 6 1/2 8 Juli '31
Athene ..... 9 3 Dec. '32	N.-York F.R.B. 2 1/2 23 Juni '32
Batavia ..... 4 1/2 10 Mrt. '30	Oslo ..... 4 1 Spt. '32
Belgrado ..... 7 1/2 20 Juli '31	Parijs ..... 2 1/2 9 Oct. '31
Berlijn ..... 4 22 Sept. '32	Praag ..... 3 1/2 25 Jan. '33
Boekarest ..... 7 3 Mrt. '32	Pretoria ..... 5 8 Oct. '32
Brussel ..... 3 1/2 13 Jan. '32	Rome ..... 4 9 Jan. '33
Budapest ..... 4 1/2 17 Oct. '32	Stockholm ... 3 1/2 1 Spt. '32
Calcutte ..... 4 7 Juli '32	Tokio .... 4.38 17 Aug. '32
Dantzig ..... 4 12 Juli '32	Weenen ..... 6 23 Aug. '32
Helsingfors ..... 6 1/2 19 Apr. '32	Warschau ... 6 20 Oct. '32
Kopenhagen .... 3 1/2 12 Oct. '32	Zwits. Nat. Bk. 2 22 Jan. '31

OPEN MARKT.

	1933				1932	1931	1914
	28 Jan.	23 Jan.	16/21 Jan.	9/14 Jan.	25/30 Jan.	26/31 Jan.	20/24 Juli
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	1/4-1/2 1	1/4-1/2 1	1/4-1/2 1	1/4-1/2 1	2 1/16-1/8 2 1/2-3/4	1 3/16-5/16 1-1/2	3 1/8-3/16 2 1/4-3/4
Londen Daggeld... Partic. disc.	1/2-1 3/4	1/2-1 3/4-7/8	1/2-1 13/16-15/16	1/2-1 7/8-1	2-5 4 3/4-5 3/4	1 3/4-2 1/4 2 1/16-1/2	1 3/4-2 4 1/4-3/4
Berlijn Daggeld... Maandgeld Part. disc.	4 1/2-5 1/2 4 1/4-5 3/4	4 1/2-5 1/2 4 1/4-5 3/4	4 1/4-5 1/4 4 1/4-5 3/4	4 1/8-5 1/2 4 1/4-5 3/4	7 1/8-8 3/4 7-9	3-7 1/2 7-9	— —
Waren-wchsel.	4-1/4	4-1/4	4-1/4	4-1/4	7 1/4-8	5 1/4	—
New York Daggeld 1) Partic. disc.	1 1/4-1/2 3/8	1 1/4-1/2 3/8-1/2	1 1/4-3/4 1/2	1-1/4 1/2	2 1/2-3 1/4 3	1 1/2-3/4 1 1/8	1 3/4-2 1/2 —

1) Koers van 27 Jan. en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.

WISSELKOERSEN. KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia *)
24 Jan. 1933	2.48 3/4	8.46 1/2	59.18 1/2	9.72 1/2	34.53 1/2	100
25 " 1933	2.48 13/16	8.45	59.18 1/2	9.71 1/2	34.53	100
26 " 1933	2.48 13/16	8.45	59.18 1/2	9.71 1/2	34.54	100
27 " 1933	2.48 13/16	8.42 1/2	59.19	9.71 1/2	34.60	100
28 " 1933	2.48 13/16	8.44 1/2	59.19 1/2	9.71	34.60	100
30 " 1933	2.48 13/16	8.43 1/2	59.07 1/2	9.71 1/2	34.60	100
Laagste d.w. 1)	2.48 45	8.36	58.85	9.70 1/2	34.47 1/2	99 1/2
Hoogste d.w. 1)	2.48 95	8.47 1/2	59.22 1/2	9.73 1/2	34.62 1/2	100
23 Jan. 1933	2.48 13/16	8.36 1/2	59.18	9.71 1/2	34.51 1/2	100
16 Jan. 1933	2.49	8.35 1/2	59.13 1/2	9.72	34.50 1/2	100
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
24 Jan. 1933	48.22	—	7.38	1.48	12.75	20.40
25 " 1933	48.16 1/2	—	7.38	1.48	12.73 1/2	20.40
26 " 1933	48.12	—	7.38	1.48	12.73 1/2	20.41
27 " 1933	48.11	—	7.38	1.48	12.72	20.40
28 " 1933	48.13	—	7.38	1.48	—	—
30 " 1933	48.12	—	7.38	1.48	12.73	20.40
Laagste d.w. 1)	48.05	—	7.35	1.42 1/2	12.67 1/2	20.25
Hoogste d.w. 1)	48.22	35.25	7.40	1.52 1/2	12.80	20.50
23 Jan. 1933	48.07 1/2	—	7.38	1.48	12.74	20.36 1/2
16 Jan. 1933	47.93 1/2	—	7.38	1.48	12.75	20.34
Muntpariteit	48.12 1/2	35.007	7.371	1.488	13.094	48.52

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos Aires 1)	Montreal 1)
24 Jan. 1933	46.10	42.50	43.25	3.74	65	2.16 1/2
25 " 1933	46.—	42.50	43.30	3.74	65	2.16 1/2
26 " 1933	46.—	42.50	43.35	3.74	65	2.15
27 " 1933	46.—	42.50	43.35	3.74 1/2	65	2.15
28 " 1933	46.—	42.50	43.45	3.74	65	2.13 1/2
30 " 1933	46.—	40.25	43.20	3.39 1/2	65	2.13
Laagste d.w. 1)	45.50	39.50	43.—	3.65	—	2.11
Hoogste d.w. 1)	46.25	42.75	43.75	3.77 1/2	65	2.18
23 Jan. 1933	45.60	42.10	42.90	3.70	—	2.17 1/2
18 Jan. 1933	45.55	42.80	41.50	3.67 1/2	65	2.19 1/2
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 3/4	2.4878

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
24 Jan. 1933	3,39 ¹¹ / ₁₆	3,90 ³ / ₈	23,81	40,18 ¹ / ₂
25 " 1933	3,39 ⁷ / ₁₆	3,90 ³ / ₈	23,80	40,19
26 " 1933	3,39	3,90 ³ / ₁₆	23,80	40,18
27 " 1933	3,37 ¹³ / ₁₆	3,90 ⁷ / ₁₆	23,80	40,19 ⁷ / ₈
28 " 1933	3,38 ¹ / ₂	3,90 ⁹ / ₁₆	23,79 ¹ / ₂	40,20
30 " 1933	3,39 ¹ / ₂	3,90 ⁷ / ₁₆	23,75 ¹ / ₂	40,20 ¹ / ₂
1 Febr. 1932	3,45 ¹ / ₈	3,93 ⁷ / ₁₆	23,67 ¹ / ₂	40,25
Muntpariteit	4,86	3,90 ³ / ₈	23,81 ¹ / ₂	40 ¹ / ₁₆

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	14 Jan. 1933	21 Jan. 1933	23/28 Jan. '33 Laagste/Hoogste	28 Jan. 1933
Alexandrië..	Piast. p. £	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₈	97 ¹ / ₈
Athene	Dr. p. £	625	602 ¹ / ₂	580	625
Bangkok....	Sh. p. tical	1/10 ⁵ / ₈	1/10 ⁵ / ₈	1/10 ⁵ / ₈	1/10 ⁵ / ₈
Budapest ...	Pen. p. £	19	19	18	20 ¹ / ₂
Buenos Aires	d. p. \$	42 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂	41	43
Calcutta	Sh. p. rup.	1/6 ⁵ / ₁₆	1/6 ⁵ / ₁₆	1/6 ¹ / ₈	1/6 ¹ / ₈
Constantin..	Piast. p. £	695	700	700	705
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/3 ¹⁵ / ₃₂	1/3 ¹ / ₈	1/3 ¹ / ₈	1/4 ¹ / ₂
Kobe	Sh. p. yen	1/2 ⁷ / ₈	1/2 ⁷ / ₈	1/2 ³ / ₄	1/3 ¹ / ₄
Lissabon....	Escu. p. £	110	110	109 ¹ / ₂	110 ¹ / ₂
Mexico	\$ per £	10.75	10.75	10.50	11.75
Montevideo .	d. per £	30	34	33	35
Montreal ...	\$ per £	3.80	3.83 ¹ / ₂	3.85 ¹ / ₂	3.97
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	5 ¹ / ₈	5 ¹ / ₈	5 ¹ / ₈	5 ¹ / ₈
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/7 ¹ / ₈	1/8 ¹ / ₁₆	1/7 ⁷ / ₈	1/8 ¹ / ₈
Singapore ...	id. p. \$	2/3 ¹ / ₈	2/3 ²⁷ / ₃₂	2/3 ¹ / ₄	2/3 ¹⁵ / ₁₆
Valparaiso ¹⁾	\$ per £	—	—	—	—
Warschau ..	Zl. p. £	30	29 ¹ / ₈	29 ¹ / ₂	30 ¹ / ₂

¹⁾ 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOLDPRIJS ²⁾

Londen ¹⁾ /N.York ²⁾		Londen	
24 Jan. 1933..	17 ¹ / ₈	26 ¹ / ₂	24 Jan. 1933....
25 " 1933..	17 ¹ / ₁₆	26	25 " 1933....
26 " 1933..	17 ¹ / ₁₆	25 ¹ / ₂	26 " 1933....
27 " 1933..	17	25 ¹ / ₂	27 " 1933....
28 " 1933..	17	25 ⁵ / ₈	28 " 1933....
30 " 1933..	17 ¹ / ₈	26	30 " 1933....
1 Febr. 1932..	20	30 ¹ / ₂	1 Febr. 1932....
27 Juli 1914..	24 ¹ / ₁₆	59	27 Juli 1914....

¹⁾ in pence p. oz. stand. ²⁾ Foreign silver in \$c. p. oz. fine. ³⁾ in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS

Vorderingen.	15 Jan. 1933	23 Jan. 1933
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 41.107.176,83	f 48.227.350,83
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 396.640,45	" 273.053,71
Voorschotten op ult. December 1932 aan de gem. verst. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en op op. de Rijksink. bel.	" 3.170.259,97	" 3.170.259,97
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	" 234.653.978,58	" 238.491.372,21
Id. aan Suriname.....	" 13.196.352,78	" 13.307.433,78
Id. aan Curaçao.....	" 6.919.520,72	" 6.925.654,72
Kasvord. weg. creditverstr. a/h. buitenl.	" 99.874.133,87	" 99.623.392,46
Saldo der postrek. v. Rijkscomptabellen Vord. op het Alg. Burg. Pensioenfond ¹⁾	" —	" —
Id. op andere Staatsbedrijven ¹⁾	" 16.051.901,52	" 16.131.901,52
Verstr. t. laste der Rijksbegr. kasgeld-leeningen aan gemeenten (saldo)....	" 41.743.313,29	" 41.626.476,29

Verplichtingen.

Voorschot door de Ned. Bank ing. art. 16 van haar octrooi verstrekt.....	—	—
Schuld a/d Bank v. Ned. Gemeenten..	—	—
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 342.435.000,—	f 342.432.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 105.570.000,—	" 105.570.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 1.627.545,—	" 1.622.318,50
Schuld op ultimo December 1932 a/d gemeenten, wegens aan haar uit te keeren hoofdsom der pers. belasting, aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel., alsmede op. op. die belastingen en op de vermogensbelasting.....	" 516.995,13	" 516.995,13
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. ¹⁾	" 58.990.664,80	" 61.085.549,53
Id. aan het Staatsbedrijf (P., T. en T. ¹⁾)	" 104.540.472,95	" 104.309.081,87
Id. aan andere Staatsbedrijven ¹⁾	" 108.003,78	" 126.003,78
Id. aan diverse instellingen ¹⁾	" 31.182.273,97	" 31.218.135,35

¹⁾ In reke.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	23 Jan. 1933	30 Jan. 1933
Vorderingen:		
Betaalmiddelen in 's Lands kas.....	f 61.937.000,—	—
waaronder Muntbiljetten.....	" 374.000,—	—
Saldo Javasche Bank.....	" 3.708.000,—	f 3.529.000,—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	" 238.486.000,—	" 239.858.000,—
Schatkistpromessen.....	" 2.050.000,—	" 1.900.000,—
Schatkistbiljetten.....	" 13.410.000,—	" 13.410.000,—
Muntbiljetten in omloop.....	" 2.098.000,—	" 2.103.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 902.000,—	" 702.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postpaarbank.	" 585.000,—	" 492.000,—
Voorschot van de Javasche Bank.....	—	—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 30 Januari 1933.

Activa.			
Binnenl. Wis. Hfdbk. f	30.114.323,94		
sels, Prom., Bijbnk. "	541.863,04		
enz. in disc. Ag. sch. "	6.040.755,20	f	36.696.942,18
Papier o. h. Buitenl. in disconto	"		—
Idem eigen portef. f	73.425.094,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "	—		73.425.094,—
Beleeningen			
incl. vrsch. Hfdbk. f	26.258.593,65		
in rek.-crt. Bijbnk. "	6.829.485,52		
op onderp. Ag. sch. "	43.601.429,45	f	76.689.508,62
Op Effecten	f 75.220.527,06		
Op Goederen en Spec. "	1.468.981,56		76.689.508,62
Voorschotten a. h. Rijk	"		—
Munt en Muntmateriaal			
Munt, Goud	f 98.200.125,—		
Muntmat., Goud ..	929.309.446,56		
	f 1.027.509.571,56		
Munt, Zilver, enz. "	26.540.863,55		
Muntmat., Zilver.. "	—		1.054.050.435,11 ¹⁾
Belegging ¹ / ₅ kapitaal, reserves en pensioenfond ^s	"		20.095.314,52
Gebouwen en Meub. der Bank	"		5.000.000,—
Diverse rekeningen	"		15.446.805,43
Staat d. Nederl. (Wet v. 27/5/32, S. No. 221)	"		19.331.195,17
		f	1.300.735.295,03
Passiva.			
Kapitaal	f 20.000.000,—		
Reservefonds	" 3.000.000,—		
Bijzondere reserve	" 5.000.000,—		
Pensioenfond ^s	" 8.211.434,59		
Bankbiljetten in omloop.....	" 951.423.275,—		
Bankassigtiën in omloop	" 258.826,82		
Rek.-Cour. f Het Rijk	41.532.748,59		
saldo's: { Anderen "	267.107.682,77		308.640.431,36
Diverse rekeningen	"		4.201.327,26
		f	1.300.735.295,03
Beschikbaar metaalsaldo	f 549.517.172,65		
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. "	1.373.792.932,—		

¹⁾ Waarvan in het buitenland f 3.020.302,58.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeisch. schulden	Beschikb. Metaal-saldo ¹⁾	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
31 Jan. '33	98.200	929.309	951.423	308.899	549.517	83
24 " '33	98.201	934.345	930.007	332.753	553.236	83
16 " '33	98.201	934.377	947.317	315.059	552.478	83
9 " '33	98.198	934.397	964.883	295.127	552.875	84
2 " '33	98.198	934.391	991.201	274.536	549.135	83
28 Dec. '32	98.198	934.454	961.590	304.403	549.255	83
1 Febr. '32	97.691	767.930	1019.633	165.052	418.412	75
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
31 Jan. 1933	36.697	—	76.690	73.425	15.447
24 " 1933	36.922	—	74.086	73.425	15.356
16 " 1933	38.265	—	73.280	73.286	15.350
9 " 1933	39.016	—	72.526	71.321	15.636
2 " 1933	38.356	—	79.620	71.321	15.940
28 Dec. 1932	38.593	—	79.290	71.321	15.647
1 Febr. 1932	79.617	—	112.877	83.657	35.811
25 Juli 1914	67.947	—	61.886	20.188	509

¹⁾ Sedert den bankstaat van 4 Jan. 1929 op de basis van ²⁾ metaaldekking. ³⁾ Onder de activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeisch. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
31 Dec. 1932..	854	1.290	484	789	2.365
24 " 1932..	855	1.093	578	790	2.326
17 " 1932..	857	1.099	603	784	2.327
10 " 1932..	856	1.144	581	784	2.336
2 Jan. 1932	827	1.352	681	984	632
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluip. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
28 Jan. 1933	150.170		201.410	38.030	54.394
21 " 1933	149.950		201.610	36.430	54.734
14 " 1933	149.460		206.810	30.690	54.460
31 Dec. 1932	103.854	46.105	204.795	32.176	55.172
24 " 1932	103.849	46.130	204.060	34.403	54.595
17 " 1932	103.848	45.657	207.895	32.376	53.396
10 " 1932	103.846	46.289	212.272	30.527	53.015
30 Jan. 1932	112.561	47.238	225.224	28.613	58.264
31 Jan. 1931	128.582	43.050	243.482	43.648	56.780
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Wissels. buiten N.-Ind. betaalb.	Dis-conto's	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
28 Jan. 1933	19.860	53.760		29.820	63
21 " 1933	19.610	53.350		29.270	63
14 " 1933	19.460	53.140		29.610	63
31 Dec. 1932	19.257	8.778	34.982	27.279	63
24 " 1932	19.109	8.829	36.034	26.789	63
17 " 1932	18.958	8.721	36.454	26.563	62
10 " 1932	19.187	8.745	40.289	23.206	62
30 Jan. 1932	9.410	8.946	47.235	36.270	63
31 Jan. 1931	33.183	8.711	42.221	35.011	60
25 Juli 1914	6.395	7.259	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
25 Jan. 1933	124.390	353.238	45.372	11.562	17.296
18 " 1933	120.571	354.664	40.130	11.819	18.804
11 " 1933	120.544	358.683	36.110	12.903	17.792
4 " 1933	120.567	362.569	32.193	45.990	17.862
28 Dec. 1932	120.594	371.193	23.595	18.509	17.738
21 " 1932	120.628	370.098	24.691	11.833	21.574
27 Jan. 1932	121.350	345.869	49.895	12.947	37.196
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
25 Jan. '33	90.602	11.653	103.372	32.476	46.152	317/32
18 " '33	96.552	12.116	105.381	32.504	40.907	277/32
11 " '33	109.967	12.788	112.921	34.744	36.861	233/32
4 " '32	102.082	12.516	134.120	34.235	32.968	187/32
28 Dec. '32	102.372	8.865	102.410	33.760	24.401	1613/16
21 " '32	99.677	7.826	98.898	33.989	25.530	183/32
27 Jan. '32	45.311	15.321	74.304	38.208	50.481	3913/32
22 Juli '14	11.005	14.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitl.	Wissels	Waarv. op het buitl.	Beleeningen	Renteloos voorschot v. d. Staat
13 " '33	82.405	1.406	2.945	4.166	1.523	2.602	3.200
6 " '33	82.760	1.395	2.943	4.099	1.525	2.614	3.200
30 Dec. '32	83.017	1.384	2.938	4.983	1.546	2.515	3.200
22 Jan. '32	70.689	983	9.454	15.911	10.078	2.780	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541		8	769

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diversen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Particulieren
20 Jan. '33	6.680	2.240	83.026	334	2.079	20.103
13 " '33	6.680	2.158	83.591	394	2.098	19.554
6 " '32	6.802	2.370	84.407	316	2.104	19.486
30 Dec. '32	6.802	2.357	85.028	193	2.118	20.073
22 Jan. '32	6.899	2.047	83.364	603	4.124	23.930
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluitpost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

31 Januari 1933.

De tarwe-markt heeft gedurende de afgelopen week weder een weinig levendig aanzien gehad. Op het Europeesche vasteland blijft de vraag slecht en in Engeland is in de eerste weken van Januari veel tarwe gekocht, zodat men zich bij de groote verschepingen van het Zuidelijk halfrond en den grooten omvang der naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid, met verdere inkoop niet haast. Naar China werden deze week geen nieuwe transacties in Australische tarwe afgesloten, doch het heet, dat ongeveer de helft van het Australische uitvoeroverschot dit jaar haar weg zal vinden naar het Verre Oosten. Men rekent daarbij ook op geregelde verkoopen naar Britsch-Indië, dat een kleinen oogst verwacht. Deze week werd de verkoop van een ladende lading naar Calcutta gerapporteerd. Voor den verkoop naar Europa geven Canada, Australië en Argentinië zich in onderlinge concurrentie voortdurend groote moeite en daar deze uitvoerlanden alle over groote hoeveelheden tarwe beschikken en de verkoopdrang dus geruimen tijd kan duren, ook als het Europeesche vasteland wat meer gaat koopen, ziet de tarwemarkt er niet vast uit. In het begin der week zijn ondanks dit alles de prijzen wat gestegen, voornamelijk wegens het voortduren van droogte in het Zuid Westen der Ver. Staten. Het schijnt, dat de Amerikaanse boeren bovendien hun tarwe achterhouden, veel daarvan als veevoeder gebruiken en verder de steunmaatregelen afwachten, waarover te Washington onderhandeld wordt. Ofschoon de Ver. Staten tegenwoordig zeer weinig tarwe exporteerden, was dientengevolge Chicago aanvankelijk wat väster en in verband daarmee ook Canada en de overige tarwemarkt. De zoeven reeds genoemde baissefactoren waren echter tenslotte toch sterker en toen tevens uit de door droogte bezochte gebieden der Ver. Staten nu en dan een weinig regen werd gemeld, trad alom weder een reactie in. De fluctuaties waren echter gering en op 30 Januari sloot in vergelijking met een week tevoren Chicago ongeveer onveranderd, Winnipeg $\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$ dollarcent per 60 lbs. hooger. De Argentijnsche termijnmarkten waren onveranderd tot 5 centavos per 100 KG. lager. De oogstberichten uit Centraal- en West-Europa zijn goed, doch voor Rusland is dat minder het geval. De uitzaai van winter tarwe is daar vrij wat kleiner dan het vorige jaar en het schijnt, dat over den stand van het gewas niet valt te roemen.

In rogge zijn de zaken nog altijd van weinig betekenis. Vrij wat Poolsche rogge is den laatsten tijd naar België verhandeld, doch in Nederland is de afzet tegenwoordig slecht. Ook andere soorten ontmoeten hier weinig kooplust en voorraden nemen slechts langzaam af.

Maïs verkeerde aanvankelijk in vrij vaste stemming, doch zaken van betekenis kwamen naar Nederland nauwelijks tot stand, omdat de markt eenigszins ontwricht geraakte door de wegens ijs gestremde scheepvaart. Kleine verschepingen van Argentinië en de Donauhavens hadden de prijs houdende marktstemming tengevolge, evenals eenige prijsstijging in de Ver. Staten van Amerika. Zaken in Noord-Amerikaansche maïs werden er echter slechts zeer weinig gedaan. Wegens de door het ijs geschapen onzekerheid omtrent de mogelijkheid van vervoer, bestond er in Nederland zeer weinig kooplust voor stoomende maïs, ofschoon men toch als gevolg van den geringen omvang der naar ons land onderweg zijnde hoeveelheden wat meer vraag had verwacht. Inderdaad bestond in Engeland nu en dan vrij goede belangstelling voor stoomende partijen.

Nu de waterwegen gesloten zijn, ontwikkelde zich in Nederland wat meer kooplust voor verzending per wagon. Groot werd de omzet daarin echter niet, doch desondanks bleek het reeds dadelijk niet gemakkelijk om de benodigde wagons beschikbaar te krijgen. Toen aan het einde der week de vorstperiode reeds weder teneinde scheen te loopen, was trouwens de vraag voor wagon-verzending dadelijk grootendeels verdwenen. Blijkbaar zijn de groote aanvoeren van December in het binnenland nog altijd niet verbrijkt. Bovendien was in de laatste dagen der week de stemming der markt wat flauwer gelopen, hetgeen den ondernemingslust, die reeds slecht was, nog verder deed afnemen. Nu en dan was er sprake van schade door sprinkhanen aan den Argentijnschen oogst, doch blijkens den loop der prijzen is het daarmee niet ernstig gesteld. Na de prijsstijging, die aan het begin der week in Argentinië optrad, is namelijk een reactie gevolgd, waarna op 30 Januari de prijzen aan de termijnmarkten aldaar 5 à 15 centavos per 100 KG. lager kwamen dan op den 23sten.

Van gerst zijn de aanvoeren in de Nederlandsche ha-

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	22/28 Jan. 1933	Sedert Jan. 1933	Overeenk. tijdvak 1932	22/28 Jan. 1933	Sedert Jan. 1933	Overeenk. tijdvak 1932	1933	1932
Tarwe	19.475	81.025	60.902	795	1.510	—	82.535	60.902
Rogge	4.224	23.273	28.955	300	400	205	23.673	29.160
Boekweit	737	3.965	2.133	—	25	—	3.990	2.133
Maïs	8.423	84.524	150.120	10.273	33.061	25.720	117.585	175.840
Gerst	1.453	12.942	21.500	780	1.662	1.970	14.604	23.470
Haver	3.712	20.770	7.009	—	347	—	21.117	7.009
Lijnzaad	8.367	17.163	10.381	4.975	29.884	13.895	47.047	24.276
Lijnkoek	885	4.493	8.644	—	—	—	4.493	8.644
Tarwemeel	1.260	2.957	1.605	379	1.023	1.428	3.900	3.033
Andere meelsoorten	755	3.331	3.958	164	482	1.836	3.813	5.794

vens reeds eenigen tijd klein met zeer beperkte verschepingen uit Rusland en de Donauhavens. Iets betere vraag voor de te Rotterdam voorradige gerst was daarvan het gevolg, doch voor Platagerst, stoomend of op aflading valt nog niet veel belangstelling te bespeuren.

SUIKER.

De afgeloopen week kenmerkte zich door eene prijshoudende stemming op de suikermarkten met geringe fluctuaties.

Aan de New-Yorksche termijnmarkt bewoog zich de notering voor Maart-levering tusschen 0.69 d.c. en 0.71 d.c. De slotnoteringen waren: Mrt. 0.69, Mei 0.71, Juli 0.75 en September 0.79; Spot Centrifugals wordt thans 2.70 genoteerd. Suiker van de Philippijnen voor Maart afscheep werd tot 2.70 c.i.f. afgedaan.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten

bedroegen deze week 38.000 tons, de versmeltingen 34.000 tons tegen 35.500 tons verleden jaar en de voorraden 124.000 tons tegen 143.300 tons.

De laatste Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1933	1932	1931
	tons	tons	tons
Productie	2.000.000	2.602.864	3.122.186
Ontvangsten	—	1.537	22.866
Totaal sedert 1/1/33	—	1.537	22.866
Verscheppingen	26.708	20.571	18.517
Voorraad in afscheephavens	578.408	736.038	802.310

Aan de Londensche termijnmarkt bewoog zich de notering voor Maart-levering tusschen Sh. 4/11¼ en Sh. 5/¼. De markt sloot verleden week als volgt: Mrt. Sh. 5/¼, Mei Sh. 5/2¼, Aug. Sh. 5/4¼ en Dec. Sh. 5/7¼ voor rietsuiker basis 96 pCt. c.i.f.

Voor rietsuiker die naar Engeland onderweg was werd Sh. 4/10½ c.i.f. betaald, terwijl Februari en Maart afscheep iets hooger gehouden wordt.

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN										ZUIVEL EN EIERN				MINERALEN					
	TARWE Manitoba No. 2 loco Rotterdam Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE No. 2 Canada loco R'dam/A'dam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST 62/63 K.G. Z. Russische loco Rotterdam/A'dam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwarder Comm. Notering		KAAS Edammer Alkmaar Fabrieks- kaas kl. m/merk		EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 tm 33.90 Bé s.g. per barrel	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	\$	%
1925	17,20	100,0	13,07 ^s	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,47 ^s	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,47 ^s	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,87 ^s	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,67 ^s	56,3	6,22 ^s	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	1,34	58,0	31,30	56,9	5,35	58,3	10,05	93,1	0,58	34,5
1932	5,22 ^s	30,4	4,62 ^s	35,4	77,25	33,4	100,75	42,7	137,00	29,6	0,94	40,7	22,70	40,5	4,14	45,1	8,00	74,1	0,81	48,2
Jan. 1930	12,67 ^s	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,72 ^s	68,2	8,17 ^s	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,17 ^s	65,0	7,62 ^s	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16 ^s	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,18 ^s	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,17 ^s	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	37,—	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18 ^s	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,82 ^s	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18 ^s	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18 ^s	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	37,55	67,1	7,23	78,8	11,35	105,1	1,18 ^s	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,62 ^s	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18 ^s	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,07 ^s	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,52 ^s	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,77 ^s	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
Maart "	5,62 ^s	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	42,8	1,47	63,6	35,00	62,5	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	39,3
April "	5,90	34,3	4,42 ^s	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	46,3	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	10,15	94,0	0,53	31,5
Mei "	6,15	35,8	4,97 ^s	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	1,26	54,5	30,85	55,1	4,07 ^s	44,4	10,00	92,6	0,53	31,5
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	10,00	92,6	0,34 ^s	20,5
Juli "	5,42 ^s	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	1,32	57,1	37,75	67,4	4,40	47,9	10,00	92,6	0,24	14,3
Aug. "	4,97 ^s	28,9	4,02 ^s	30,8	74,50	32,2	119,50	50,6	185,50	40,1	1,30	56,3	36,00	64,3	4,98	54,2	10,00	92,6	0,43 ^s	25,9
Sept. "	4,77 ^s	27,8	4,27 ^s	32,7	68,00	29,4	97,00	41,1	164,25	35,5	1,27	55,0	32,25	57,6	5,77 ^s	62,9	10,00	92,6	0,56	33,2
Oct. "	5,—	29,1	4,47 ^s	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	1,24	53,7	26,25	46,9	6,27 ^s	68,4	9,90	91,7	0,56	33,2
Nov. "	5,82 ^s	33,9	5,47 ^s	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	1,17	50,6	24,75	44,2	7,07	77,0	9,90	91,7	0,68	40,4
Dec. "	4,92 ^s	28,6	4,95 ^s	37,9	69,25	29,9	111,25	47,1	145,75	31,5	1,18	51,1	21,40	38,2	5,32 ^s	58,0	9,90	91,7	0,71	42,3
Jan. 1932	5,05	29,4	5,07 ^s	38,8	71,25	30,8	114,00	48,3	142,50	30,8	1,16	50,2	25,75	46,0	4,71	51,3	8,25	76,3	0,71	42,3
Febr. "	5,30	30,8	5,07 ^s	38,8	74,00	32,0	108,50	46,0	142,25	30,8	1,34	58,0	27,75	49,6	3,79	41,3	8,25	76,3	0,71	42,3
Maart "	5,52 ^s	32,1	5,80	44,4	86,75	37,5	118,00	50,0	143,25	31,0	0,98	42,4	23,65	42,2	3,42 ^s	37,3	8,35	77,3	0,71	42,3
April "	5,65	32,7	6,22 ^s	47,6	88,75	38,3	124,50	52,8	135,25	29,2	0,99	42,9	19,60	35,0	2,77 ^s	30,2	8,65	80,1	0,86	51,2
Mei "	5,60	32,6	5,30	40,5	78,00	33,7	116,00	49,2	130,25	28,2	0,82	35,5	19,65	35,1	2,88	31,4	8,30	76,9	0,86	51,2
Juni "	5,22 ^s	30,4	4,15	31,7	80,75	34,9	105,75	44,8	128,75	27,8	1,11	48,1	24,25	43,3	3,08	33,5	8,25	76,3	0,86	51,2
Juli "	4,90	28,5	4,—	30,6	78,75	34,0	100,25	42,5	129,75	28,1	0,96	41,6	19,55	34,9	3,12 ^s	34,0	8,10	75,0	0,86	51,2
Aug. "	5,20	30,2	4,07 ^s	31,2	77,50</															

De Zichtbare Voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1932	1931	1930
	tons	tons	tons
Duitsland 1/12	1.335.000	1.698.000	1.469.000
Tsjecho-Slowakije 31/12 ...	569.000	782.000	873.000
Frankrijk 31/12	764.000	785.000	788.000
Nederland 31/12	290.000	301.000	319.000
België 1/12	163.000	211.000	167.000
Hongarije 1/12	109.000	121.000	133.000
Polen 31/12	458.000	466.000	567.000
U.K. Geïmp. suiker 31/12.	390.000	166.000	276.000
„ Binnenl. „ 31/12.	105.000	61.000	117.000
Europa	4.183.000	4.591.000	4.709.000
Ver. Staten alle havens 31/12	250.000	243.000	425.000
Cubaansche havens 31/12 ..	608.000	732.000	669.000
Cuba binnenland 31/12 ...	880.000	920.000	775.000
Java 1/12	2.993.000	2.219.000	1.439.000
Totaal	8.914.000	8.705.000	8.017.000
Waarvan geblokkeerd	3.657.000	2.331.000	896.000

De N.I.V.A.S. verkocht op Java verdere 4000 tons witte suiker en 6000 tons bruine suiker. Er kwam geen verandering in de markt op Java.

In Amsterdam bleef de termijnmarkt vrijwel onveranderd. De slotnoteering waren Jan. f 5.—, Mrt. f 5½, Mei f 5½ en Aug. f 5½ na een omzet van 1650 tons.

KOFFIE.

Over de afgelopen week valt weinig nieuws te berichten. De stemming is nog steeds kalm, hoewel de kosten vrachtaanbiedingen van Santos deze week niet verder terugliepen. Die van Rio kwamen zelfs voor type 7 en voor de

andere lage klassmenten \$ —.15 à —.20 hooger, terwijl de hogere typen grotendeels onveranderd bleven of hier en daar slechts \$ —.10 per cwt. stegen.

Over de moeilijkheden welke zich, zooals in het vorig Overzicht reeds werd medegedeeld, bij den Braziliaanschen Koffie-Raad moeten hebben voorgedaan, werd voorloopig geen nieuws meer vernomen. Het is nog onbekend hoe het verder zal gaan met de propaganda-contracten, waarvoor ongeveer drie miljoen balen koffie, te verdeelen over drie jaren, waren bestemd. Eveneens werd niets meer vernomen betreffende mogelijke verdere verlaging van de uitvoerrechten op het product. Dat deze werkelijk buitensporig hoog zijn spreekt wel het duidelijkst uit een becijfering, volgens welke vóór de verlaging met respectievelijk 7 en 9 Milreis per baal in December l.l., niet minder dan ongeveer 45 % van den prijs, waartoe Santos koffie naar Europa en Amerika werd verkocht, aan uitvoerrecht moest worden betaald, waartegenover de producent, na aftrek van vracht en andere kosten, slechts ongeveer 41 % van dien prijs ontving. Nu is het aandeel van de uitvoerrechten in dien verkoopprijs door de hierbovengenoemde verlaging met ongeveer 9 % gedaald en dus op ongeveer 36 % gekomen, wat ongetwijfeld nog altijd zeer hoog is te noemen. En aangezien de verkoopprijs zelf sedert het begin der rechtenverlaging met ongeveer 10 % is gedaald, is het bedrag, dat de producent in handen krijgt, thans zeker niet meer, doch hoogstwaarschijnlijk zelfs nog iets minder dan de opbrengst van de 41 %, die hij vóór de verlaging ontving.

Ook over het kortelings door den President van Brazilië uitgevaardigde decreet betreffende verbod van nieuwen aanplant van koffie gedurende de volgende drie jaren, wordt vrij algemeen sceptisch gedacht. Ditzelfde verbod is reeds tweemaal uitgevaardigd, namelijk eenmaal ongeveer 25 jaar geleden en waarover niemand later ooit meer gesproken heeft en eenmaal 2 jaar geleden. De Firma Nortz & Co. te New-York, die hierop de aandacht vestigt, schrijft, dat zij van verschillende relaties in Brazilië be-

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN										TEXTIELGOEDEREN					DIVERSEN				
ZILVER		IJZER		KOPER		TIN		LOOD		KATOEN		WOL		WOL		KOE-HUIDEN		KALK-SALPETER	
cash Londen per Standard Ounce		Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		locoprijzen Londen per Eng. ton		Locoprijzen Londen per Eng. ton		Middling locoprijzen New-York per lb.		gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		Gaaf, open kop 57-61 pnd.		Gld. per 100 KG. netto	
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
100.0		73/-	100.0	62.1/6	100.0	261.17/-	100.0	36.8/6	100.0	23.25	100.0	53.00	100.0	29.50	100.0	34.70	100.0	12.—	100.0
89.3		86/6	118.5	58.1/-	93.5	290.17/6	111.1	31.1/6	85.3	17.55	75.5	47.25	85.9	24.75	83.9	28.46	82.0	11.61	96.8
83.3		73/-	100.0	55.14/-	89.7	290.4/-	110.8	24.4/-	66.4	17.50	75.3	48.50	88.2	26.50	89.8	40.43	116.5	11.48	95.7
26 3/4		81.1	66/-	90.4	63.16/-	102.8	227.5/-	86.8	21.1/-	57.8	20.00	51.50	93.6	30.50	103.4	47.58	137.1	11.48	95.7
26 1/4		81.1	66/-	90.4	63.16/-	102.8	227.5/-	86.8	21.1/-	57.8	20.00	51.50	93.6	30.50	103.4	47.58	137.1	11.48	95.7
24 7/16		76.2	70/6	96.6	75.14/-	121.9	203.15/6	77.8	23.5/-	63.8	19.15	82.4	39.—	70.9	25.25	85.6	32.25	92.9	106.0
17 1/2		55.4	67/-	91.8	54.13/-	88.0	142.5/-	54.3	18.1/6	49.6	13.55	58.2	48.6	16.25	55.1	25.36	73.1	9.84	82.0
13 1/2		41.6	55/-	75.3	36.5/-	58.4	110.1/-	42.0	12.1/-	33.1	8.60	37.0	21.50	39.1	12.00	40.7	18.65	53.7	8.61
40.1		42/-	99.3	57.5	22.7/-	36.8	97.2/-	37.1	8.12/-	23.6	6.45	27.7	16.00	29.1	8.50	28.8	11.15	32.1	6.15
127 1/8		65.3	72/6	99.3	71.9/6	155.4	174.13/-	66.7	21.11/-	59.4	17.15	73.8	29.50	53.6	19.25	65.3	26.63	76.7	10.11
20 1/8		62.6	72/6	99.3	71.9/6	155.4	174.13/-	66.7	21.11/-	59.4	17.15	73.8	29.50	53.6	19.25	65.3	26.63	76.7	10.11
19 1/4		59.5	70/-	95.9	68.19/6	111.1	165.18/-	63.4	18.16/-	51.6	15.20	65.4	26.25	47.7	16.50	55.9	24.—	69.2	10.21
19 1/8		61.0	67/6	92.5	61.3/-	98.5	161.17/6	61.8	18.6/6	50.3	16.45	70.8	27.25	49.5	17.25	58.5	24.13	69.5	10.21
18 1/2		59.0	67/6	92.5	53.9/-	86.1	145.—/-	55.4	17.16/-	48.9	16.50	71.0	28.75	52.3	18.00	61.0	26.25	75.6	10.21
16 1/8		50.0	67/6	92.5	50.1 6	80.7	136.4/6	52.0	17.19/-	49.3	14.50	62.4	27.75	50.5	17.50	59.3	26.63	76.7	10.21
16		49.9	67/6	92.5	48.2/-	77.5	134.17/6	51.5	18.3/-	49.8	13.10	56.3	27.00	49.1	16.75	56.8	24.25	69.9	9.18
16 3/8		51.0	65/-	89.0	47.15/-	76.9	135.5 6	51.7	18.6/-	50.2	11.95	51.4	27.25	49.5	16.50	55.9	24.88	71.7	9.28
16 1/2		52.0	63/6	87.1	46.6/-	74.6	132.6/-	50.5	17.18/-	49.1	11.—	47.3	27.00	49.1	15.75	53.4	26.50	76.4	9.39
16 1/4		51.5	63/6	87.1	43.—/-	69.3	117.13/-	44.9	15.15/-	43.2	10.55	45.4	24.50	44.5	14.50	49.2	26.25	75.6	9.49
16 3/4		51.9	63 6/6	87.1	46.8/6	74.8	113.16/-	43.5	15.18/6	43.7	10.35	46.7	24.00	44.6	13.00	44.1	25.25	72.8	9.70
16 1/2		51.9	63/6	87.1	47.6/6	76.2	115.3/-	44.0	15.5/6	41.9	9.95	42.8	22.50	40.9	12.50	42.4	25.—	72.0	9.90
13 7/8		43.2	60/6	82.9	45.7/6	73.1	116.8/-	44.4	14.—/6	38.5	10.30	44.3	21.25	38.6	12.00	40.7	24.63	71.0	10.11
12 1/2		38.9	58/6	80.3	45.1/6	72.6	117.—/6	44.7	13.5 6	36.4	10.95	47.1	21.75	39.5	12.00	40.7	22.50	64.8	10.21
13 7/16		41.8	58/6	80.3	45.1/6	72.6	122.1/-	46.6	13.3 6	36.2	10.90	46.9	25.25	45.9	14.50	49.2	22.25	64.1	10.21
13 1/8		40.9	58/6	80.3	42.15/6	68.9	113.4/-	43.2	12.10/-	34.3	10.25	44.1	24.50	44.5	14.50	49.2	22.25	64.1	10.21
12 1/2		40.3	58/6	80.3	39.6/6	63.4	104.17/-	40.0	11.10/6	31.6	9.40	40.4	23.50	42.7	13.00	44.1	21.75	62.7	10.21
12 1/8		40.1	58/6	80.3	36.6/6	58.5	106.2/6	40.5	11.11/6	31.8	9.10	39.1	22.00	40.0	12.50	42.4	19.13	55.1	10.21
13 1/4		41.2	58/6	80.3	34.14/-	55.9	112.5/6	42.9	12.15/6	35.1	9.25	39.8	22.25	40.5	12.50	42.4	20.25	58.4	8.26
12 3/8		39.9	58/6	80.3	32.15/-	52.8	114.19 6	43.9	11.19 6	32.9	7.20	31.0	22.25	40.5	12.00	40.7	18.75	54.0	7.—
13 5/8		41.4	55/6	76.0	30.3/6	48.6	111.16/-	42.7	11.4/-	31.1	6.55	28.2	20.00	36.4	11.00	37.3	18.—	51.9	6.50
13 1/2		43.0	46/-	63.0	28.2/6	45.3	101.1/6	38.6	10.9 6	28.8	6.30	27.1	19.50	35.5	10.75	36.4	17.50	50.3	6.65
14 1/2		45.1	44/6	61.0	27.19/6	45.1	102.—/-	39.0	11.5/-	30.9	6.40	27.5	19.00	34.5	10.75	36.4	16.75	48.3	6.80
14 5/8		44.6	41/6	56.8	27.6/6	44.2	98.17/6	37.8	10.16/-	29.6	6.30	27.1	16.25	29.5	9.00	30.5	—	—	6.95
13 7/8		43.2	41/6	56.8	27.14/6	44.7	98.18/-	37.8	10.14/-	29.4	6.65	28.6	16.50	30.0	9.00	30.5	11.63	33.5	7.10
14		43.6	41/6	56.8	26.4/-	42.2	99.2/6	37.9	10.5/-	28.1	6.90	29.7	16.25	29.5	9.00	30.5	11.75	33.9	7.25
13 3/4		42.8	44/-	60.3	24.18/-	40.1	96.6/-	36.8	9.9/-	25.9	6.90	29.7	16.50	30.0	8.75	29.7	10.25	29.5	7.40
13 1/8		40.9	45/-	61.6	23.8/-	37.7	84.15/6	32.4	8.16/6	24.2	6.25	26.9	16.50	30.0	9.00	30.5	9.25	26.7	7.40
12 3/8		39.3	44/-	60.3	21.6/-	34.3	89.13/6	34.2	8.—	22.0	5.80	24.9	15.75	28.6	8.25	28.0	8.88	25.6	7.40
12 5/8		39.3	44/-	60.3	20.12/6	33.2	84.9/-	32.3	7.5/-	19.9	5.25	22.6	15.25	27.7	7.75	26.3	9.—	25.9	7.40
12 3/8		38.5	42/6	58.2	19.2/6	30.8	90.17/6	34.7	7.3/6	19.7	5.80	24.9	16.00	29.1	8.50	28.8	9.75	28.1	6.17
12 1/2		39.9	42/-	57.5	22.4/6	35.8	101.—/-	38.6	7.17/6	21.6	7.35	31.6	15.75	28.6	8.25	28.0	12.—	34.6	5.70
13		40.5	42/-	57.5	25.8/-	40.9	109.9/6	41.8	9.10/6	26.1	7.75	33.3	16.75	30.5	8.75	29.7	13.75	39.6	5.90
12 1/4		38.9	41/-	56.2	22.5/6	35.9	105.13/6	40.4	8.7/-	22.9	6.50	28.0	15.75	28.6	8.50	28.8	14.—	40.3	6.—
12 5/8		38.3	40/-	54.8	21.19/-	35.4	104.7/6	39.9	8.4/6	22.6	6.15	26.5	15.25	27.7	8.25	28.0	12.—	34.6	6.10
11 1/2		35.8	39/-	53.4	19.12/6	31.6	100.10/6	38.4	7.9/6	20.5	5.95								

richt heeft ontvangen, dat nieuwe aanplant van koffie ook na het laatste verbod regelmatig heeft plaats gehad en wel om de eenvoudige reden, dat de uitvoering van zulke wetten niet kan worden gehandhaafd in een land, zóó groot als Brazilië en waar nog een ongelimiteerde oppervlakte vruchtbaar en goedkoop land voorhanden is, dat alleen wacht op de hand van den pionier, die het in cultuur wil brengen.

Volgens bericht van den Koffie-Raad zijn in de vorige week vernietigd 39.000 balen te Rio en 6000 balen te Victoria, terwijl de hoeveelheid der op de andere plaatsen vernietigde koffie niet wordt genoemd.

De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos zijn op het oogenblik voor gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verschepping ongeveer \$ 9.90 a 10.20 per cwt. en voor dito Prime ongeveer \$ 10.10 a 10.30, terwijl zij voor Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verschepping, zijn \$ 8.85 a 8.90.

Nederlandsch-Indië is voor de ongewasschen Sumatra Robusta-soorten ongeveer ½ ct. en voor gewasschen Robusta ongeveer 1 ct. lager dan een week geleden. De cijfers in de eerste hand zijn op het oogenblik aan te nemen op:

Palembang Robusta, Februari-verschepping, 18 ct.; Benkoelen Robusta, Februari-verschepping, 19 ct.; Mandheling Robusta, Februari-verschepping, 20 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Februari-verschepping, 23½ ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De noteeringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt zijn onder den invloed van den loop te New-York iets aangehouden. Maart noteert alhier thans 20, Mei 18⁷/_s, September 18 en December 18 ct. per ½ K.G.

In loco is de afzet nog steeds zeer beperkt. De officieele noteering voor Superior Santos bleef onveranderd 29 ct. per ½ K.G.; die voor Robusta 24 ct.

De slotnoteeringen te New-York waren:

	Gemengd contract (basis Rio No. 7)				Santos contract (basis Santos No. 4)			
	Mr.	Mei	Sept.	Dec.	Mr.	Mei	Sept.	Dec.
30 Januari	\$ 6.—	5.66	5.12	5.—	8.42	7.90	7.31	7.18
23 Januari	„	5.76	5.45	5.07	4.98	8.29	7.86	7.26
16 Januari	„	5.64	5.36	4.93	4.85	8.22	7.76	7.23
9 Januari	„	5.64	5.44	5.07	4.99	8.22	7.83	7.40

Rotterdam, 31 Januari 1933.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Bedrijfsleven en de strijd tegen
de Armoede in Nederland

door Dr. CH. A. VAN MANEN.

Prijs ingenaaid f 3,—. Gebonden f 4,75.

Voor leden der Vereniging en geabonneerden op het Weekblad wordt dit werk beschikbaar gesteld tegen den prijs van

f 2,50 ingenaaid en f 4,— gebonden.

Bestellingen richt men tot het Secretariaat van het Instituut, Pieter de Hoochweg 122, onder gelijktijdige remise per postwissel of op postchèque en girorekening No. 8408, Rotterdam.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN										INDEXCIJFERS			
	VURENHOUT basis 7 ¹ / ₂ f.o.b. Zweden/ Finland per standaard van 4.672 M ³ .	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER		KOFFIE		THEE		COPRA		Bruto- gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Statistiek van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100		
			Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam per 100 K.G.	loco	Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.	Afl. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Sumatra- thee p. ½ K.G.	f	%	f	%	In- voer	Uit- voer				
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,87 ⁵	100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,—	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,12 ⁵	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ⁵	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-10,25	28,8	13,—	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵	76,3	122	132	91,6	82,6
1930	141,50	88,6	-5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵	63,1	124	135	75,5	69,4
1931	110,75	69,3	-3	8,4	8,—	42,7	25	40,7	42,50	50,3	15,37 ⁵	42,9	117	136	62,6	57,9
1932	69,00	43,2	-17,75	4,9	6,32 ⁵	33,7	24	39,1	28,25	33,4	13,—	36,2	97	113	50,7	55,9
Jan. 1930	147,50	93,9	-17,375	20,7	11,67 ⁵	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵	74,9	128	136	84,5	76,9
Febr. "	147,50	92,3	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵	73,5	112	126	81,3	75,2
Maart "	147,50	92,3	-17,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
April "	147,50	92,3	-17,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵	72,8	115	127	78,7	72,8
Mei "	145,00	90,8	-16,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0
Juni "	145,00	90,8	-16,125	17,2	9,77 ⁵	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵	63,8	131	133	76,1	70,4
Juli "	142,50	89,2	-15,625	15,8	9,27 ⁵	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	69,3
Aug. "	142,50	89,2	-14,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,—	55,7	129	145	73,5	67,9
Sept. "	140,00	87,6	-14,125	11,6	7,97 ⁵	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Oct. "	132,50	82,9	-14	11,2	8,62 ⁵	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Nov. "	130,00	81,4	-14,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵	54,0	121	139	71,0	63,3
Dec. "	130,00	81,4	-14,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,—	53,0	105	129	69,0	61,3
Jan. 1931	125,00	78,2	-14,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Febr. "	125,00	78,2	-13,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵	50,7	96	121	67,1	59,4
Maart "	125,00	78,2	-13,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,62 ⁵	51,9	107	140	66,5	59,1
April "	125,00	78,2	-13,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8	58,4
Mei "	125,00	78,2	-13,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,37 ⁵	42,9	114	141	65,8	56,8
Juni "	110,00	68,9	-13,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,12 ⁵	39,4	127	133	64,5	56,8
Juli "	110,00	68,9	-13	8,4	8,77 ⁵	48,6	27	44,0	38,25	45,3	15,—	41,8	138	153	62,6	55,8
Aug. "	100,00	62,6	-12,5	7,0	7,90	42,1	25,50	41,5	38,50	45,6	14,12 ⁵	39,4	122	142	60,6	55,6
Sept. "	100,00	62,6	-12,375	6,7	7,52 ⁵	40,1	23,75	38,7	37,50	44,4	13,37 ⁵	37,3	125	146	58,7	58,1
Oct. "	100,00	62,6	-12,375	6,7	7,55	40,3	23	37,5	37,75	44,7	13,25	36,9	119	146	58,7	58,5
Nov. "	100,00	62,6	-12,25	6,3	7,15	38,1	23	37,5	37	43,8	13,75	38,3	113	132	58,7	58,8
Dec. "	82,50	51,6	-12,25	6,3	6,75	36,0	23	37,5	35	41,4	12,75	35,5	115	114	54,8	58,8
Jan. 1932	82,50	51,6	-12,125	6,0	7,35	39,2	23	37,5	32	37,9	13,12 ⁵	36,6	103	107	54,2	58,4
Febr. "	82,50	51,6	-12	5,6	7,05	37,6	23	37,5	30	35,5	14,50	40,4	86	111	53,5	59,8
Maart "	70,00	43,8	-11,625	4,6	6,25	33,3	23	37,5	31	36,7	14,75	41,1	87	116	52,9	58,3
April "	70,00	43,8	-11,5	4,2	5,90	31,5	23	37,5	29,25	34,6	14,—	39,0	89	110	51,6	56,0
Mei "	70,00	43,8	-11,5	4,2	5,62 ⁵	30,0	23,50	38,3	30,25	35,7	13,25	36,9	89	107	51,0	54,0
Juni "	70,00	43,8	-11,375	3,9	6,30	33,6	24	39,1	28,50	33,7	12,37 ⁵	34,5	101	116	50,3	52,5
Juli "	70,00	43,8	-11,375	3,9	6,70	35,7	24	39,1	23,75	28,1	12,37 ⁵	34,5	100	112	49,0	53,7
Aug. "	67,50	42,3	-11,75	4,9	6,57 ⁵	35,1	24	39,1	22,75	26,9	12,37 ⁵	34,5	95	105	48,4	53,3
Sept. "	60,00	37,6	-12,125	6,0	6,52 ⁵	34,8	25,25	41,1	23,75	28,1	12,75	35,5	96	112	49,0	57,1
Oct. "	63,50	39,7	-11,75	4,9	6,32 ⁵	33,7	26,50	43,2	28,50	33,7	12,37 ⁵	34,5	104	127	49,7	55,4
Nov. "	63,50	39,7	-11,75	4,9	5,87 ⁵	31,3	24,50	39,9	30,75	36,4	12,12 ⁵	33,8	101	115	49,7	55,6
Dec. "	65,00	40,7	-11,75	4,9	5,50	29,3	24	39,1	28,25	33,4	11,75	32,8	113	123	49,0	54,6
2 Jan. 1933	70,00	43,8	-11,6875 ²⁾	4,7	5,25	28,0	24	39,1	25,50 ³⁾	30,2	11,75	32,8				
9 "	70,00	43,8	-11,6875	4,7	5,50	29,3	24	39,1	24,50 ⁴⁾	29,0	11,75	32,8				
16 "	70,00	43,8	-11,5625	4,3	5,25	28,0	24	39,1			11,50	32,6				
23 "	70,00	43,8	-11,5	4,2	5,50	29,3	24	39,1			11,37 ⁵	31,7				
30 "	70,00	43,8	-11,5	4,2	5,37 ⁵	28,7	24	39,1								

1) Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. 2) 3, 3) 12, 4) 26 Jan.

N.B. Alle Pondennoteringen vanaf 21 Sept. '31 zijn op goudbasis omgerekend